

Serie nouă
noiembrie 2013

11

(CXLVIII)

36 pagini
10 lei

Am

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
AL ARTELOR SPECTACOLULUI MUZICAL

VIAȚA E FRUMOASĂ

7 - 17 NOIEMBRIE 2013, BUCUREȘTI
EDIȚIA A VI-A

THE INTERNATIONAL FESTIVAL FOR MUSICAL PERFORMING ARTS "LIFE IS BEAUTIFUL"
7TH - 17TH OF NOVEMBER 2013, BUCHAREST, 6TH EDITION

Din sumar:

***“Viața e frumoasă”
Concursul și Festivalul “Hariclea Darclée”
Regina poetă
Videoclip Angela Gheorghiu
Aniversare Petre Geambașu
Moartea unui festival***

În imagine, Irina Popa (România)
câștigătoarea Trofeului “Ion Dacian”
(Foto: Florin Ionescu)

Ascultând muzica

Liviu DĂNCEANU

O plăcere este rod și semn ale clipei. O afirmă răspicat V. J. Piaget (în *La construction du réel chez l'enfant*, Neuchâtel, Delachaux et Niestlé, 1937). Iar Merleau-Ponty rafinează ideea constatând că plăcerile pot fi diferențiate în funcție de caracterul lor necesar sau superfluu, intensitatea fiind provizoriu catalitică pentru celelalte componente ale conștiinței (*Phénoménologie de la perception*, Paris, Galimard, 1945).

Ascultând muzică putem fi traversați de agreabil, plăcere, desfătare și fericire. Agreabilul sugerează mai mult o nuanță și mai puțin o postură în formă determinată. Plăcerea „este o stare de scurtă durată și care nu permite o prețuire obiectivă, la nivel subiectiv însă, putând fi apreciată doar imperfect și în urma unui procedeu sumar, irațional în mare parte și subconștient, câtă vreme ea târăște în vâltoarea pe care i-o pricinuieste conștiinței majoritatea funcțiilor intelectuale necesare aprecierii ei raționale” (E. Moutsopoulos: *Plăcerile*, București, Ed. Omonia, 2005). La rândul ei desfătarea înseamnă ceva mai mult, și anume, „fructificarea o vreme relativ îndelungată a unui obiect sau a unui eveniment anume, care se oferă constant subiectului sau a cărei posedare statornică, cel puțin, este urmărită de către conștiință” (V. P. Janet: *Les débuts de l'intelligence*, Paris, Flammarion, 1935).

Ideea prelungirii în timp a plăcerii ar putea conduce la confundarea termenului de desfătare cu cel de fericire. Potrivit lui Kant „fericirea este o stare rezultată din satisfacerea diferitelor înclinații, și nu doar dintr-o perspectivă totalizatoare, a extinderii acelei satisfaceri asupra tuturor înclinațiilor, ci și dintr-una a plenitudinii intensității cu care acestea sunt satisfăcute” (I. Kant: *Critica rațiunii practice*, București, Ed. Enciclopedică, 1981). Dar, agreabilul, plăcerea, desfătarea și fericirea nu reprezintă doar simple trepte pe care un meloman le poate urca la îndemnul unui opus muzical. Ele sunt etape ale cultivării gustului pentru muzica de calitate. Etape ale participării senzitive, cu excepția stadiului celui mai înalt, fericirea, care are o dublă expunere: una senzorială și alta rațională.

Fericirea e o dezvoltare absolută și nu relativă a plăcerii, înțelegând prin relativ virtutea în acțiunea cu privire la trebuințele necesare vieții, iar prin absolut pe aceea care se aplică numai frumosului și binelui. Deosebirea dintre plăcerea și fericirea de a asculta o muzică favorită constă și

în aceea că plăcerea nu o poți cenzura, cel puțin pe moment, în timp ce asupra fericirii, oricare ar fi și oriunde ar duce, trebuie să rămâi întotdeauna stăpân.

Vechii greci (cu precădere, stoicii) credeau că plăcerea este o exaltare irațională, care rezultă din ceea ce pare a fi demn de alegere. O muzică bună e suficientă pentru a ne alunga suferința din trup și tulburările din suflet, ca să ne procure plăcere.

De multe ori simpla plăcere iscată de o bucată muzicală preferată constituie ultimul refugiu al sufletelor complicate. Dar plăcerea se educă. Se exersează. Așa se face că ea nu este în sine un bine, ci un semn al unui bine dobândit. Numai așa plăcerea se transformă într-un fruct delicat pe care trebuie să-l lași să se coacă pentru a-i dubla valoarea.

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Carmen la ONB	2-3
“Viața e frumoasă”	4-5
Tineri muzicieni niponi	6
Concerte sub... lupă	8-9
Festivalul Hariclea Darclée	10
Sorin Lerescu 100-40	12
Recenzii	13
Punctul pe j... azz	16
Aniversare Petre Geambașu	18-21
Refrenele toamnei	22-23
Moartea unui festival	26-29
Știri	30-31
Concerte	32-33
10 ani cu Nico	34-35
Pe micul ecran	36

CARMEN, spectacol- eveniment la Opera Națională

Mihai Alexandru CANCIOVICI

Opera Națională București ne-a prezentat un spectacol – eveniment cu celebra CARMEN la 175 de ani de la nașterea lui Georges Bizet (25 octombrie 1838). Spectacolul prezentat datează în repertoriu din anul 1999, în regia Mariei Emandi-Tiron și a făcut săli pline, de fiecare dată, datorită popularității lucrării, dar și al artiștilor care au evaluat pe scenă de-a lungul anilor.

De această dată, conducerea Operei Naționale București a găsit de cuviință să invite trei interpreți din afară, în rolurile principale, pentru a conferi serii o haină de sărbătoare.

În dificilul rol al lui Carmen s-a apelat la o cunoscută mezzosoprană de la Cluj-Napoca, Liliana Mattei Ciucă, o mai veche cunoștință a noastră, care a mai cântat la București în SAMSON ȘI DALILA, în AIDA sau în CARMEN. Ea se bucură de o

recunoaștere internațională binemeritată, fiind adeseori invitată să cânte la teatre importante din Mexico City, Monte Carlo, Madrid, Barcelona și în alte orașe din Spania, în Germania. Agenda sa este încărcată, ceea ce demonstrează că este foarte apreciată în lumea europeană a operei. Artista posedă o voce superbă de mezzosoprană pură, cu armonice frumoase, cu accente grave deosebite, egală în toate registrele, dovedind muzicalitate și inteligență în interpretare. Este o apariție atrăgătoare pe scenă care reușește să transmită cele mai importante date ale personajului: senzualitate pe glas, dramatism, mai ales în celebrul duet din actul al IV-lea, forță în gradarea echilibrată a sentimentelor. Toate acestea au contribuit la realizarea unui personaj credibil de care ea se simte profund atașată artistic, conferindu-i acea aură de personalitate puternică pe care i-a imprimat-o genial compozitorul francez. O mai

**Liliana Mattei Ciucă și
Ruslan Udin**

Ascultând muzica

(Urmare din pag. 1)

Interesantă este opinia lui F.J. Lacroix: „Plăcerea există întotdeauna în timp. Orice bucurie este bucurie a unui ritm, ia naștere adică dintr-o anumită legătură între timp și eternitate. Fericirea aparține eternității”. (*Le sens du dialogue*, Paris, La Baconnière, 1955).

Într-un fel fericirea este cea mai mare plăcere de care suntem în stare. E ca un vânat pe care nu-l nimerești decât dacă îl ochești de la mare distanță. Iar parcursul acestei distanțe include obligatoriu și simțământul plăcerii. O plăcere care nu este doar rodul conștiinței,

ci și a voinței, ca element mobil al personalității umane.

Ne place o muzică și pentru că vrem să ne placă. Voința devine astfel sediul puterii: prin ea comandăm și suntem ascultați, declanșând un apetit, o dorință întovărișită de raționament.

Există chiar o pedagogie a plăcerii, nu ca știință, ci ca o artă, poate cea mai largă și mai necesară dintre toate artele, fiindcă tinde să satisfacă o trebuință de seamă, și anume năzuința spre desăvârșire a gustului artistic. Plăcerea estetică ajunge, așadar, să fie nu un vas pe care îl avem de umplut, ci un cămin ce trebuie încălzit. Iar procesul încălzirii cunoaște trei faze, funcții ale administrării plăcerii la impactul cu opusul muzical: 1) muzica mă poate reface (având în principal conotații taumaturgice în planul imanenței

somate, dar și psihologice); 2) muzica mă poate preface (operând la nivel spiritual, transcendental); 3) muzica mă poate desface (subminând sufletul și smintind mintea). De aici și până la a interpreta plăcerea ca fiind un lanus cel cu două fețe nu mai e de făcut nici un pas. Pe de o parte recompensă, un fel de dobândă a împrumuturilor făcute de voință, iar de cealaltă parte pedeapsă ca o negare a negației și, în consecință, o afirmare a dreptului pe care îl revendică orice vinovat și pe care acesta caută să-l impună cu forța. Dacă însă recompensa se recomandă a fi consecutivă unei desfătări de durată, pedeapsa, nu-i așa, o acceptăm doar ca efect al unei plăceri de-o clipă.

Liviu DĂNCEANU

așteptăm cu nerăbdare și în viitoare spectacole ale Operei pentru că este o prezență cu totul specială pe scenă.

L-a avut ca partener în rolul lui Don José pe tenorul rus din Moscova, Ruslan Udin, un tânăr interpret care din punct de vedere fizic avea toate datele de a-l întruchipa pe erou. Udin posedă un glas cu calități în registrul acut, în care demonstrează siguranță și chiar performanță. Din păcate, registrul median nu este încă rezolvat, are unele instabilități, nu reușește să transmită acea stare pasională, ardentă a personajului care îl împinge la crimă din multă dragoste. I-aș reproșa o lipsă de implicare pe fiorul dramatic, de-a lungul spectacolului, el fiind mai mult un tenor liric fără să aibă accente spinto-dramatice. Cu toate acestea, în duetul final ne-a impresionat prin strădania demnă de menționat de a ne convinge de drama pe care o trăiește. Cu siguranță că în timp, el va câștiga omogenitate în toate registrele și mai ales în interpretare.

În Micaela am ascultat-o în debut, pe tânăra soprană Irina

că ar putea fi copleșită de emoția unui debut pe scena Operei. Îi dorim succese și o mai așteptăm și în alte roluri.

Escamillo a fost cântat de baritonul Ștefan Ignat, care ne-a demonstrat că a ajuns la maturitate, a căpătat aplomb și ușurință în cânt, aria din actul al II-lea fiind o elocventă realizare în acest sens.

De altfel, baritonul ne-a demonstrat în ultima vreme că și-a câștigat personalitatea interpretativă pe care

unui spectacol-eveniment. Cele două artiste, soprana Simona Neagu și mezzosoprana Sidonia Nica în Frasquita și Mercedes, prietenele lui Carmen, au cântat frumos, formând un tandem onorabil din punct de vedere artistic.

Liviu Indricău și Valentin Racoveanu, în Dancairo și Remendado, le-au secondat

adecvat, cvintetul din actul al II-lea fiind elocvent.

În Zuniga, basul Horia Sandu a dovedit calitățile sale reale de artist implicat.

La pupitrul orchestrei s-a aflat Vlad Conta, un dirijor serios și un muzician rafinat care prin evoluțiile sale operistice ne demonstrează, de fiecare dată, că urmează cu onoare tradiția în arta dirijorală a tatălui său, maestrul Iosif Conta.

Corul, ca de fiecare dată, condus cu înțelepciune și profesionalism de o viață, de maestrul Stelian Olariu, a creat un personaj colectiv prezent și implicat în desfășurarea dramatică a operei.

La finele serii, artiștii au oferit autografe spectatorilor, în foaierul Operei. Salutăm inițiativa organizării unor spectacole-eveniment de acest gen care atrag publicul, fac săli pline și justifică statutul Operei Naționale București de prim teatru din țară.

Sute de oameni au dorit să obțină autografe de la artiști

Baianț, recent laureată la Concursul Internațional de Canto "Grand Prix de l'Opera", ediția de anul acesta. Irina Baianț are o voce frumoasă, este muzicală, a cântat cu plăcere și dăruire, nu s-a simțit nici un moment

i-o poate conferi doar o evoluție artistică firească. Și, în acest sens, apariția sa în Iago din OTELLO de Verdi devine emblematică.

Restul distribuției s-a implicat cu onestitate în exigențele

Viața e frumoasă

Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului Muzical „Viața e frumoasă!” se desfășoară între 7 și 17 noiembrie la Opera Națională București. Organizat de Teatrul de Operetă și Muzical „Ion Dacian”, Festivalul „Viața e frumoasă” se află la a VI-a ediție. Evenimentele muzicale continuă toamna aceasta cu o invitație din partea Teatrului de Operetă și Musical „Ion Dacian”, care își propune, între 7 și 17 noiembrie, să demonstreze că „Viața e frumoasă!”.

Așa cum i-au obișnuit pe bucureșteni de-a lungul primelor cinci ediții, organizatorii Festivalului Internațional al Artelor Spectacolului Muzical „Viața e frumoasă!” mizează pe un program variat de spectacole de operetă și musical, concerte și genuri muzicale (flamenco, jazz, chillout) care răsună timp de unsprezece zile pe scena, sau mai degrabă pe scenele festivalului, Teatrul de Operetă recurgând la organizarea evenimentelor la sediul altor instituții culturale, dar și în spații mai mult sau mai puțin convenționale din Capitală.

De la operetă și musical, la kabuki și balet clasic Highlight-urile ediției curente a Festivalului ilustrează diversitatea stilistică și varietatea caracteristică evenimentului. Așadar, la secțiunea spectacole, organizatorii propun atât producții ale instituțiilor

Teatrul Muzical și Dramatic de Stat din Tbilisi, Georgia, spectacolul de teatru „O poveste japoneză” în stilul kabuki, producție a Teatrul Național „Radu Stanca”, în regia niponului Masa-hiro Yasuda, sau „Baidera” Operei Naționale București.

Ca în fiecare an, concertele marca „Viața e frumoasă!” le oferă melomanilor posibilitatea de a se întâlni cu unele dintre cele mai

iubite personaje ale muzicii naționale și internaționale. Din acest punct de vedere, ediția cu numărul șase este un regal de operetă și musical, printre invitați numărându-se soliștii Alexandra Coman, Mioara Manea-Arvunescu, Alfredo Pascu, Florin Budnaru sau Cătălin Petrescu. Iubitorilor de flamenco și jazz le sunt recomandate două concerte de neratat: Concha Buika - în deschiderea Festivalului, pe data de 7 noiembrie, și Viktoria Tolstoy.

De neratat este și invitația adresată de organizatori tinerilor profesioniști din domeniul muzical și teatral, cărora le este dedicat Trofeul „Ion Dacian” pentru tineri interpreți, competiție care răsplătește câștigătorul trofeului cu un premiu în valoare de 2.000 de Euro. Unde găsim bilete? Și în acest an colaborarea Operei cu alte instituții culturale din București a făcut posibilă desfășurarea Festivalului „Viața e frumoasă!” în mai multe locații din capitală. Astfel că, de-a lungul celor unsprezece zile de festival, bucureștenii pot lua parte la evenimente desfășurate în următoarele locații: Opera Națională București, Grand Cinema DigiPLEX (din cadrul Băneasa Shopping City), Godot Cafe-Teatru, Centrul Cultural „Ion Manu” Otopeni și alte câteva spații neconvenționale. Biletele sunt disponibile în rețeaua Eventim, online și la magazinele partenere (Orange, Vodafone, Domo, Librăriile Cărturești, Librăriile Humanitas, birourile proprii Eventim), la Casa de Bilete a Operei Naționale București și la Grand Cinema DigiPLEX din Băneasa.

culturale românești cât și ale celor din străinătate: de la spectacole de operetă clasică – „Contele de Luxemburg”, în montarea Teatrului de Stat de Comedie Muzicală din Sankt Petersburg, la spectacole de teatru-dans – de exemplu, adaptarea clasicei „Carmen” de

Provocarea

Andreea DRAGU

La început de noiembrie, așa cum ne-a obișnuit încă din anul 2008, Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului "Viața e frumoasă" readuce concursul "Trofeul Ion Dacian" pe scena Aulei Bibliotecii Naționale Române.

Cei care au decis soarta Trofeului în această ediție au fost: Eleonora Enăchescu, Oltea Șerban-Pârâu, Alfredo Pascu, Marius Țicu și prof. univ.dr. Mihai Cosma – președintele Juriului.

Ca în fiecare an, accentul s-a pus în egală măsură pe voce și pe jocul actoricesc. Nu am avut cum să ne plictisim, deoarece pe lângă mozaicul muzical de care am avut parte, concurenții, 24 la număr, au mai impresionat prin: alegerea unor costumații ingenioase (Evelin-Marilena Marinaș cu îndrăgitul *Memory* din *Cats*), numere coregrafice atractive (Eliza Nirlu cu al său *Don't Rain on My Parade* din musicalul *Funny girl*), momente amuzante (trio-ul format din Mihaela Alexa, Silvia Micu și Trandafir Valentin ce ne-au încântat cu *Medley ABBA* din musicalul *Mamma mia*) sau pline de dramatism și încărcătură emoțională (*Empty Chairs at Empty Tables* din musicalul *Les Misérables* în interpretarea lui Adrian Rădulescu). Au fost și momente ce au excelat prin tehnică și acuratețe (*Glitter and Be Gay* din opereta *Candide* în interpretarea Plamenkăi Angelova). Am apreciat calmul și eleganța Alexandrei Știrban

cu mult îndrăgitul *Höre ich Zigeunergeige* din opereta *Contesa Maritza*, în contrast cu verba și patosul lui Victor Apetrei care ne-a adus pe scenă o abordare îndrăzneată a piesei *Somebody to love* din musicalul *We will Rock You* de Brian May și Freddie Mercury.

În afara celor menționate mai sus, publicul s-a mai delectat cu arii,

duete și cântece din: *Silvia* (Emmerich Kálmán), *West Side Story* (Leonard Bernstein), *Love story* (Francis Lai), *The Phantom of the Opera* (Andrew Lloyd Webber) sau aria *Mein Herr* din *Cabaret* (Ralph Burns & John Kander) în cele 2 variante ale Oanei Berbec și Cosminei Soare, dintre care s-a remarcat cea din urmă.

Publicul a fost ușor de cucerit în acest an, când am avut în fața noastră atâtea numere bune, așadar juriul a avut de unde alege. Dacă la preselecții se conturase cât de cât un posibil clasament, ei bine, la concurs acest clasament - al meu cel puțin - a fost dat peste cap. Ajutați de machiaj, de costume, probabil de o concentrare mult mai bună, de emoțiile adesea prielnice pentru intrarea în starea actului scenic și de o sală plină de susținători, concurenții au dat tot ce au avut mai bun și ne-au demonstrat cum arată defapt un artist.

Și anul acesta ierarhizarea concurenților stabilită de juriu a coincis cu cea a publicului. Să fie vorba aici de o *educare* a publicului? Poate cuvântul folosit este unul mult prea mare, însă cu siguranță vorbim despre faptul că spectatorii au început să înțeleagă cu adevărat scopul acestui concurs și anume premiarea concurentului sau a concurenteii care întrunește toate atu-urile unui artist complet: prezență scenică, voce penetrantă, puternică dar în același timp sensibilă, acuratețe în interpretare și o personalitate ce dispune de multiple fațete.

Toți cei aflați pe scenă au dat dovadă de profesionalism și talent, așadar misiunea de a alege un singur câștigător a fost una dificilă, iar acest lucru s-a datorat faptului că participanții încep să înțeleagă natura acestui concurs. Este o competiție în care se se plasează pe același loc calitatea și acuratețea vocală, dificultatea repertoriului, prezența scenică, spiritul actoricesc dar și experiența. În momentul în care interpretul reușește să îmbine toate aceste aspecte, atunci se poate numi cu adevărat un artist complet.

Toate cele enunțate mai sus le-a demonstrat în acest an Irina Popa, studentă la Facultatea de Litere care, a făcut ca visul său să devină realitate,

câștigând Trofeul „Ion Dacian” și cei 2000 de euro. Aceasta a fost apreciată pentru performanța vocală, dar și actoricească în interpretarea piesei *I'm here* din musicalul *Colour Purple* de Brenda Russel.

Trofeul concursului a fost secondat bineînțeles și de premii speciale: Premiul pentru vocalitate - Maria Simion, Premiul pentru actorie - Plamenka Angelova, Premiul special al juriului, ex-aequo - Renate Grad și Vera Dordai, Premiul pentru cel mai bun solist sub 20 de ani - Diana Alexe, Premiul special al Teatrului de Operetă și Musical „Ion Dacian”, ex-aequo - Evelin Marinaș și Cosmina Soare și Premiul Centrului de Excelență al Universității Naționale de Muzică București, ex-aequo - Mihaela Alexa și Alma-Nicole Boianu.

O prezență de un rafinament și o eleganță aparte, nelipsită de pe scena concursului din ultimii ani, Ana Cebotari, a câștigat cu melodia *Don't cry for me Argentina* inimile celor din public, și totodată Premiul Radio România Cultural.

Preferanții publicului s-au dovedit a fi Mihaela Alexa, Silvia Micu și Valentin Trandafir, trio-ul care, îmbinând cu succes mai multe melodii ale celor de la ABBA, dansând nestingheriți, plini de energie și entuziasm ne-a făcut să zâmbim cu poftă minute în șir.

Țin de asemenea să îi amintesc și pe maeștrii corepetitori, cei fără de care actul artistic ar fi fost unul mult mai sărac: Lidia Butnariu, Adina Cocargeanu, Abel Corban, Cornel Cristei, Otilia Costea, Adela Irina Lörincz, Violetta Ștefănescu și Diana Vodă.

Seara s-a dovedit a fi una conform așteptărilor noastre: dinamică, spectaculoasă, emoționantă și comică, urmată la final de bucurii sau deziluzii. Dar așa le este dat artiștilor, așadar, să nu ne întristăm, și să ne gândim deja la ediția viitoare! (Foto: Diana Murășan, Norella Liviana Costea)

Doi tineri muzicieni niponi de excepție

Mircea ȘTEFĂNESCU

Una dintre frumusețile vieții muzicale este imprevizibilitatea, mai precis faptul că momentele de înaltă conștiință artistică, profesionalism, eleganță, pot fi anticipate, dar niciodată fără a fi și ante trăite. Recitalul instrumental cu totul memorabil despre care voi relata a fost posibil mulțumită doamnei Kazuko Shimada, Președintă a Asociației Muzicale „România” din Japonia și domnului Yasuyuki Takagi, Președintele Asociației Culturale și Economice Japonia-România.

Aici este potrivit să arăt că Asociația muzicală „România” din Japonia a fost fondată în 2005, iar activitatea ei admirabilă este condusă de doamna Kazuko Shimada, un spirit consacrat cu noblețe și autoritate cultivării în viața de concert din România și Japonia a interpreților și compozitorilor de mare valoare și certă performanță. Cât privește derularea acestui program la Tokio, este de subliniat cu putere și implicarea lăudabilă, constantă și eficientă a Ambasadei Române din capitala niponă.

În acest larg context, luni, 28 octombrie 2013, la Studioul de concerte „Alfred Alessandrescu” al Societății Române de Radio, am avut prilejul de a fi prezent la un recital excepțional, la un moment muzical de vârf, grație artei tinerilor muzicieni japonezi, pianistul Matthew Law și violonista Haruna Shinoyama.

Matthew Law a început studiul pianului la vârsta de 4 ani, continuându-și pregătirea la Liceul de muzică Toho și la Universitatea de muzică Toho Gakuen din Tokio. În 2011 Matthew Law a fost admis cu unanimitate de voturi la Conservatorul superior de muzică de la Paris, el fiind acum în anul III, la clasa profesoarei Hortense Cartier-Bresson. Talentul său a fost onorat cu importante premii la concursuri muzicale din Japonia și Europa, respectiv: Premiul I, în 2006, la ediția anuală a Concursului Studenților Muzicieni din Japonia. În 2007 el a fost distins cu importantul Premiu I, decernat de Organizația de artă PTNA Yasuko Fukuda de la Tokio. În 2012 Matthew Law, a Primit Premiul I din partea juriului ediției a VIII-a a Concursului Internațional de Muzică Românească în Japonia, iar în acest an, 2013, i s-a conferit Premiul I la Concursul Internațional Hayashi din Italia, împreună cu Rika Masato.

Violonista Haruna Shinoyama, născută în anul 1994, a început studiul viorii de la vârsta de 4 ani, cu un profesor american din Brazilia. După revenirea în Japonia a continuat să se perfecționeze la celebra Școală de muzică Toho

Galkuen cu maeștrii Tomoko Kato și Gerard Poulet, cu care studiază și în prezent. Din luna martie 2014 Haruna Shinoyama va fi primită la Salzburg Mozarteum, unde va lucra cu profesorul Pierre Amoyal. A câștigat în 2010 Premiul I la Concursul Internațional de Muzică de la Osaka, în 2011 Marele Premiu la Concursul de Muzică Tokushima, în 2012 a ocupat Prima poziție la cea de a XX-a ediție a Concursului de Muzică din Japonia și Marele Premiu la ediția a VIII-a a Concursului Internațional de Muzică Românească în Japonia și tot în acest an i s-a decernat Premiul I la Festivalul Internațional de Muzică Kirishima. În 2013 a fost distinsă cu Premiul Concursului de vară de la Salzburg Mozarteum.

În fața publicului de la Studioul „Alfred Alessandrescu”, Matthew Law a interpretat: J.S. Bach -

Italian Concerto

BWV971, Cl. Debussy - Preludes (excerpts)

“Les collines d’Anacapri”, “Ce qu’a vu le vent d’ouest”, “La cathédrale engloutie”, J. Brahms - Klavierstücke op. 119.

Matthew Law se impune admirației ascultătorilor cu inteligența sa scilicet, cu

acel suflu al imaginației și al expresiei stilistice, prin puritate și frumusețe, la care se adaugă virtuozitatea de mare reușită.

Interpretarea fiecărei piese din program s-a definit prin claritate și distincție și prin acea aureolare a capodoperelor la care nu acced fie și mulți dintre pianistii care și-au cucerit celebritatea.

Haruna Shinoyama a propus audienței *Sonata pentru pian și vioară, nr. 7, în Do major, op. 30, nr. 2* de L. van Beethoven și *Melodiile lăutărești* de Pablo de Sarasate. Interpreta a relevat splendid ceea ce este specific în lumile sonore ale paginilor beethoveniene, cât și în cele de vervă violonistică datorate lui Sarasate. Haruna Shinoyama are o trăsătură de arcuș elegantă și distinsă totodată, acuratețe intonațională care atinge expresii vocale și ușurință surprinzătoare și de mare efect. La tână violonistă există un instinct instrumental vizibil, de mare autenticitate, precum și o plasticitate poetică a imaginilor sonore. Arta ei are vigoare și candoare și în plus, elocvență în creația sonoră. În programul său a colaborat cu pianista Andreea Butnaru, care a susținut-o cu multă atenție și eficiență.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

Matthew Law

Haruna Shinoyama

Matthew Law se impune admirației ascultătorilor cu inteligența sa scilicet, cu acel suflu al imaginației și al expresiei stilistice, prin puritate și frumusețe, la care se adaugă virtuozitatea de mare reușită. Interpretarea fiecărei piese din program s-a definit prin claritate și distincție și prin acea aureolare a capodoperelor la care nu acced fie și mulți dintre pianistii care și-au cucerit celebritatea.

Haruna Shinoyama a propus audienței *Sonata pentru pian și vioară, nr. 7, în Do major, op. 30, nr. 2* de L. van Beethoven și *Melodiile lăutărești* de Pablo de Sarasate. Interpreta a relevat splendid ceea ce este specific în lumile sonore ale paginilor beethoveniene, cât și în cele de vervă violonistică datorate lui Sarasate. Haruna Shinoyama are o trăsătură de arcuș elegantă și distinsă totodată, acuratețe intonațională care atinge expresii vocale și ușurință surprinzătoare și de mare efect. La tână violonistă există un instinct instrumental vizibil, de mare autenticitate, precum și o plasticitate poetică a imaginilor sonore. Arta ei are vigoare și candoare și în plus, elocvență în creația sonoră. În programul său a colaborat cu pianista Andreea Butnaru, care a susținut-o cu multă atenție și eficiență.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

La cererea insistentă a publicului entuziasmat, Matthew Law și Haruna Shinoyama au interpretat în tandem *Poloneza în Re major* de Wieniawski și *Dansurile românești* de Bela Bartok, într-o profunzime de frumuseți și o expresie spectaculară care s-au cristalizat în spațiile mentale și emoționale atât de înalte și atât de rare ale mării reușite.

Muzică de azi...

Mircea ȘTEFĂNESCU

La Sala Mică a Palatului formația vocal-instrumentală *European contemporary orchestra*, cunoscută și sub numele de *Ansamblul Telemac-Marsilia, Franța* -, a

interpretat în fața unui numeros public format din compozitori, critici muzicali, oaspeți ai Festivalului din țară și din străinătate, în structura unui **work shop**, un program cu lucrări muzicale de dată recentă.

European contemporary orchestra – ECO este beneficiara unei burse acordată în 2011 de Comisia Europeană, în scopul încurajării cooperării culturale, și are

subdiviziuni în Belgia și Olanda și legături strânse cu Federația italiană a conservatoarelor de muzică, dintre studenții acestora fiind selectați cei mai valoroși, pentru a se alătura în realizarea acestor tematici care se dedică profesionalizării și educației muzicale.

În această ambianță de **work shop**, în care mulți din public și de pe scenă practic se cunoșteau între ei, am ascultat 5 lucrări, pe care, să fiu iertat, le comentez într-o succesiune subiectivă.

M. Padding, în compoziția sa **Hop** – creație originală ECO 2012 - a derulat un parcurs sonor într-o diversitate de fațete, uneori obsedante, alteori obsesive. M. Padding manevrează lejer planurile sonore și deține un anume sens de anvergură.

Lucrarea lui Liviu Dănceanu **Hexaith**, op. 147, prezentată în primă audiție, mi-a apărut ca o expresie de adâncă sensibilitate, într-un melos și în pulsații ritmice, și nu mai puțin cu o policromie de timbre realmente performantă. Liviu Dănceanu în muzica sa relevă și un detaliu interesant, acela de a anticipa cu ceva mai mult și mai prospectiv decât ceea ce este, sau poate fi, o pagină componistică la zi, sau de dată recentă

Compozitorul T. Hearne este exigent și auster totodată, dar totul cu fixații de miraj și poate și de o destul de temătoare

visare. Lucrarea sa **First World** – creație originală, ECO 2012 - denotă concentrarea voinței compozitorului asupra intenției, într-o stare de așteptare intelectuală care se transmite de bună seamă și ascultătorilor.

Fr. Narboni este autorul unei interesante compoziții, cu un titlu și el interesant și incitant, **Embarquement pour l'autre la** - creație originală ECO 1012 -. Titlul, tradus pe românește este **Îmbarcare pentru lumea de dincolo**. Avem aici structuri poematice intersectate de transfigurări, de sonorități în contraste puternice, de personalizări ale fiecărui timbru orchestral.

P. A. Carpy în **Brulures**, - **Arsuri** – creație originală ECO 2012 - instituie un climat sonor din componentele unei texturi cu elemente divers situate și integrate în episoade care surprind și se includ în această ordine umană, tainic de crudă și care pretinde multe suferințe.

Adrian Iorgulescu în **Kaleidoscope** - lucrare prezentată în primă audiție - a dat și acum măsura talentului său special. Adrian Iorgulescu este un compozitor urban. Este un compozitor de spirit, de haz, - după caz - este un compozitor care poate să amuze și să creeze momente muzicale comice, fapt care descinde dintr-un bogat fond cultural, care-i este propriu, și nu numai muzical, ci și literar. Asocierile se fac cu eternul Caragiale și cu irepetabilul Armuz. Ceea am văzut, am apreciat și am aplaudat și la acest opus, **Kaleidoscope**, o muzică pătrunzătoare, proaspătă, dezinvoltă, cu superbii, cu poante și cu gust.

Mircea Neagu – 85

Al. I. BĂDULESCU

Cu câteva zile în urmă reputatul compozitor, profesor și om de știință muzicală MIRCEA NEAGU a împlinit frumoasa vârstă de 85 de ani de la naștere.

A văzut razele binefăcătoare ale soarelui la 10 octombrie 1928, într-o localitate din mănăstirea câmpie a zonei de sud a județului Teleorman, comuna Pietroșani.

Dovedind, din anii de școală, o evidentă vocație pentru studiul marii și adevăratei muzici, între anii 1948-1953, tânărul licean se număra printre cei mai valoroși studenți ai prestigiosului Conservator de Muzică din București.

După absolvirea, cu brio, a studiilor muzicale universitare, viitorul muzician s-a dedicat, inițial, nobilei activități didactice, în calitate de profesor de teorie – solfegiu - la Școala Populară de Artă din capitală și ulterior, în funcția de lector, la catedra de armonie a Institutului Pedagogic de 3 ani ce ființa, în acea perioadă, în capitală.

În anul 1959, în urma unui concurs organizat de către Ministerul Culturii, Mircea Neagu – cunoscut deja în lumea artistică pentru lucrările publicate și cântate de numeroase formații corale din teritoriul țării, a fost promovat în funcția de șef al Sectorului Muzical la Casa Centrală a Creației Populare, instituție responsabilă pentru asigurarea îndrumării și coordonării, întregii activități de creație populară și a mișcării artistice de amatori, pentru păstrarea, conservarea, valorificarea și promovarea nestematelor tezaurului artei noastre populare.

În paralel cu aceste funcții artistice și didactice, distinsul muzician continuă un amplu proces de creație, în care a debutat încă din anii studenției, cu remarcabile succese.

Măturie stau zeci și zeci de opusuri inspirate din temele majore ale vieții, din istoria țării și din lupta acestui popor pentru apărarea gliei și a ființei naționale, din dragoste pentru muncă, pace și frumos ale celor ce trăiesc pe aceste legendare meleaguri.

Majoritatea lucrărilor scrise de Mircea Neagu au răsunat pe nenumărate scene ale instituțiilor de spectacole și concerte, în numeroase emisiuni de radio și televiziune, în programele marilor concursuri naționale ale formațiilor de amatori din perioada 1950-1989, cu deosebire în Festivalul Național „Cântarea României”, la

care au participat sute și sute de instituții și așezăminte culturale din sistemul Ministerului Culturii, sindicatelor, din unitățile militare, învățământului de toate gradele etc.

Un loc special revine și creației corale pentru copii, cu frumusețile școlii și activității din taberele de vacanță: *Pășaniile fraților Chiț-Chiț, Foc de tabără, Buni școlari și buni colegi, La scâldat, Păparuda, De legănat, La melc, Din palme, La ploaie*, etc.

Opera maestrului Mircea Neagu cuprinde și piese în domeniul Muzicii vocal-simfonice: *Horia – poem pentru cor mixt, recitator și orchestră, Cantata Independența; Muzică de cameră: Balada pentru violoncel și pian; Elegie pentru violoncel solo*, precum și lucrări didactice pentru uzul școlilor de muzică: *Manual de solfegiu, Armonizări și adaptări corale pentru două și trei voci* etc.

După 1990, compozitorul Mircea Neagu a semnat, cu aceeași dragoste și profesionalism, lucrări cu tematică religioasă: *Prea Sfântă Născătoare, Sub cer de Voroneț, Tatăl nostru, Mărire Tatălui, Domnului Domn, Cântările Sfintei Leturghii* etc.

Din ampla și prodigioasa sa activitate dedicată universului artei sonore românești, nu lipsesc articolele, studiile, eseurile, interviurile, cronicile muzicale etc, ce au văzut lumina tiparului în reviste de specialitate: *Muzica, Cântarea României, Contemporanul, Cronica*, precum și în presa cotidiană centrală.

Ilustrul muzician Mircea Neagu a fost permanent legat și de activitatea muzicală din fosta regiune Ploiești – până în 1968 și ulterior, din județul Prahova.

Pentru complexa sa activitate de creație didactică, de îndrumare și coordonare a mișcării muzicale românești, compozitorul, profesorul și omul de știință Mircea Neagu a fost distins cu importante diplome, cu patru premii de creație ale Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, ordine și medalii ale statului român.

La Mulți și Fericți Ani, stimate maestre!

Excelență pianistică

În 13 noiembrie 2013, pe scena de concert al Sălii Radio s-au aflat pianistii Dana Borșan și Toma Popovici, orchestra de cameră a Radiodifuziunii și dirijorul Mihail Agafița, într-o colaborare muzicală de înaltă ținută artistică. Programul a cuprins lucrări valoroase din repertoriul muzicii românești și universale: **Concertul pentru orchestră de coarde** de Carmen Petra-Basacopol, **Concertul pentru două pianе și orchestră în re minor** de Francis Poulenc și **Simfonia a V-a în si bemol major D 485** de Franz Schubert.

Comentariul de față se referă la prestația artistică de excepție a celor doi pianști. Dana Borșan, solistă a orchestrelor și corurilor Radio, este un nume de rezonanță în arta interpretativă contemporană. De-a lungul timpului, s-a remarcat printr-o activitate concertistică și camerală prodigioasă pe scenele din țară și din străinătate. Domnia sa îmbină armonios activitatea de pianist concertist cu aceea de profesor universitar și de îndrumător de doctorate la Universitatea Națională de Muzică din București. După studiile făcute la Conservatorul bucureștean, pianistul Toma Popovici s-a perfecționat la Universitatea din Boston, după care a revenit în țară, unde a urmat studiile doctorale sub îndrumarea profesoarei Dana Borșan. În mod firesc, maestrul și discipolul colaborează excelent în postură de interpreți, în cadrul unui valoros duo pianistic, dar și în calitate de cadre didactice universitare la UNMB.

Prestația plină de fantezie, de dinamism și strălucire de pe scena Sălii Radio, constituie o reușită incontestabilă, un exemplu de colaborare artistică de cea mai înaltă calitate. **Concertul pentru două pianе în re minor** de Poulenc este o lucrare plină de farmec și bravură, ce întruhidează un caleidoscop variat de imagini muzicale, adeseori contrastante, care se succed într-un tempo amețitor. Compozitorul creează o minunată lume sonoră, în care sunt percepute reminiscențe

Dana Borșan

diverse din creații scrise de Mozart, Liszt, Saint-Saëns, Ravel, dar și influențe jazistice și de music-hall. Într-o scrisoare adresată lui Igor Markevitch, compozitorul francez menționa printre sursele sale de inspirație și o partită scrisă de apreciatul dirijor. Studiind muzica altor compozitori, Poulenc a reușit să-și traseze propriul drum creator și să-și fructifice propriile calități. Din acest punct de vedere, concertul pentru două pianе și orchestră este o reușită. Muzica plină de prospețime transmite publicului o atmosferă de entuziasm debordant și o paletă largă de stări sufletești pozitive. O asemenea lucrare presupune din partea interpreților capacitatea de a reda cu șarm și fantezie un univers sonor cuceritor, aflat în permanentă schimbare, în care strălucirea, umorul și verva alternează cu lirismul și elanul sentimental. Nu ne propunem să facem statistica motivelor muzicale preluate (și parafrazate) de Poulenc de la alți compozitori; acestea sunt menționate în diverse surse bibliografice. Menționăm un singur exemplu, ce probează fantezia creatoare a compozitorului francez.

În *Allegro ma non troppo* (prima mișcare), tema lirică îngemănează original atmosfera nocturnelor chopiniene și

trăirea ardentă, specifică muzicii lui Liszt. Emoția pe care o transmite această imagine muzicală, se află în contrast cu strălucirea, cu luminozitatea, grația și pregnanța celorlalte teme. De la primele sunete, publicul a fost fascinat de aplombul și verva fără egal a celor doi pianști, care au dialogat într-o manieră firească, remarcabilă prin spectaculos și culoare. Elaborate sub formă de întrebare-răspuns, temele fermecătoare (cu caracter optimist și pregnant ritmic, ori cantabile, avântate) le-au prilejuit pianștilor ocazia de a desfășura un diapazon extrem de variat din punctul de vedere al expresiei și al mijloacelor instrumentale. Asemănătoare ca stil cu divertismentele și serenadele mozartiene, muzica a captivat publicul, creând o stare de entuziasm și bucurie. Pianștii au reliefat cu subtilitate frumusețea melodică, ineditul limajului armonic, varietatea ritmică și diversitatea scriiturii instrumentale.

În mișcarea a doua, *Larghetto*, publicul a fost captivat de cântul pianistic expresiv plin de sensibilitate și culoare al celor doi soliști, care au evidențiat într-o manieră unitară ideile muzicale. Colaborarea soliștilor, dar și dialogul acestora cu anumite compartimente ale orchestrei, au cucerit ascultătorii

prin sinceritatea, prospețimea și ineditul expresiei sonore. O atmosferă de grație, de vervă și de intensă trăire lirică a animat interpretarea. Am apreciat modalitatea originală în care pianștii au realizat saltul de la stadiul decorativ al muzicii, caracterizat prin efecte de virtuozitate, la formele superioare de exprimare artistică. Cântul însușit, generos, surzător și transparent a sugerat zborul înalt, solar, iluzoriu și fantastic.

Toma Popovici

Cea de-a treia mișcare, *Allegro molto*, scrisă în formă de rondo a oferit

muzicienilor posibilitatea de a dezvălui alte fațete ale talentului lor. Atmosfera dansantă, plină de vigoare și culoare, în care evenimentele muzicale se succed într-un ritm alert a sugerat muzica de film. Am admirat umorul cu care au fost subliniate motivele sincopate, paleta coloristică subtil diferențiată, precum și fantezia cu care au fost conturate imaginile muzicale. Versiunea oferită de pianștii Dana Borșan și Toma Popovici s-a remarcat prin prospețime, strălucire, spontaneitate și dezinvoltură. Asemenea unor actori care întruhidează cu succes personaje diferite în aceeași piesă, cei doi muzicieni au dezvăluit comorile neprețuite de frumusețe din universul sonor al compozitorului francez. Sincronizarea nu a vizat doar latura pianistică, ci s-a manifestat la nivel artistic și conceptual. Interpretarea captivantă și originală a încântat, a amuzat, a fascinat și a procurat momente de bucurie publicului; a impresionat prin mobilitatea și fantezia cu care a reliefat farmecul melodic, confruntările de timbre, jocul de ritmuri, caracterul umoristic al disonanțelor, pe care le-a înveșmântat într-o paletă coloristică sclipitoare. Prestația plină de vervă și prospețime a transmis un sentiment de entuziasm debordant și o paletă amplă de stări sufletești pozitive. La reușita interpretativă au contribuit substanțial dirijorul Mihail Agafița și orchestra, care au evidențiat împreună cu soliștii frumusețea, strălucirea și ineditul muzicii compozitorului francez. La bis, două pianistic a interpretat cu fantezie și eleganță o altă creație a lui Poulenc, intitulată *Vals-Musette*. Prestația celor doi admirabili interpreți caracterizează **excelența pianistică**: o interpretare originală, remarcabilă prin varietatea paletelor dinamice și timbrale, care devine un veritabil mijloc de comunicare cu publicul, o tehnică a expresiei poetice rafinate, capabilă să transforme cântul pianistic în metaforă și să-i lărgescă limitele, să întruhideze un miracol, simultan clipei.

Recital- eveniment la Ateneul Român

În 29 octombrie 2013, pe podiumul de concert al Ateneului Român s-au aflat trei muzicieni de marcă: pianistii Valentina Sandu-Dediu și Dan Dediu și violonista Diana Moș. Programul a cuprins creații reprezentative ale compozitorilor Claude Debussy și Dan Dediu, scrise pentru pian la patru mâini și pentru vioară și pian. Calitatea repertoriului precum și prestația de excepție a interpreților, au contribuit la realizarea unei manifestări muzicale prestigioase, cu caracter de unicat.

În debutul programului, violonista Diana Moș și pianista Valentina Sandu-Dediu au prezentat **Sonata pentru vioară și pian în sol minor** de Debussy, creație cu valoare testamentară a compozitorului francez. Elaborată în formă tripartită în anul 1917, lucrarea se remarcă prin frumusețea și complexitatea expresivă, prin originalitatea imaginilor muzicale, prin rafinamentul sonorității și, nu în ultimul rând, prin bogăția semnificațiilor. În redarea sonatei lui Debussy, apreciatele interprete au etalat un impresionant evantai de mijloace instrumentale, merit să evoce magia universului sonor specific al compozitorului; spectatorii au admirat fantezia și subtilitatea cu care au fost conturate motivele și temele muzicale (în plan dinamic și agogic), calitatea tușei, măiestria cu care au fost reliefate liniile melodice, structurile armonice și modale. Am apreciat colaborarea artistică la cel mai înalt nivel, percepută în dialogul cuceritor, plin de vervă și culoare al celor două instrumente, felul în care au fost redade imagini și sentimente contrastante: luminoase și optimiste în prima mișcare *Allegro vivo*, capricioase, nostalgice ori energice, amintind unele intonații ale muzicii spaniole, în mișcarea a doua *Intermède*, precum și caracterul dansant, strălucirea și impetuoșitatea fără egal din mișcarea a treia, *Finale*. Interpretele au evocat cu talent și dăruire mesajul ultimei creații a lui Debussy, care constituie un omagiu adus vieții și nobilelor aspirații umane.

În continuare, pianistii Valentina Sandu-Dediu și Dan Dediu au interpretat **Idile și Guerille**, o creație de anvergură instrumentală scrisă de Dan Dediu, care evidențiază calitățile orchestrale ale pianului. Elaborată în mai multe mișcări, contrastante din punctul de vedere al conținutului și al tempoului, lucrarea constituie un adevărat tur de forță pentru pianistii care sunt solicitați să facă față unor provocări și dificultăți incredibile, spectaculoase. În dubla sa calitate de compozitor și pianist, Dan Dediu exaltă magnificența instrumentului preferat, destinat să întruchipeze un caleidoscop cuceritor de imagini muzicale și de stări sufletești. Muzicienii au desfășurat un adevărat arsenal pianistic, cuprinzând tehnica de bravură în octave și acorduri masive, alături de numeroase pasaje rapide strălucitoare și salturi plasate cu dezinvoltură pe întreaga claviatură; în același timp ei au acordat o atenție specială laturii expresive din secțiunile cantabile de mare poezie, realizate printr-un tușeu sensibil, subtil diferențiat. Cei doi interpreți au realizat un dialog particular în care elementele limbajului muzical specific și miezul fierbinte al înțeleșurilor profunde, s-au căutat și s-au completat în mod original. Ca și în alte lucrări ale sale, compozitorul Dan Dediu s-a prezentat în ipostaza de maestru neîntrecut al ficțiunii, al imaginarului și al invenției.

Duo-ul pianistic a prezentat apoi cele **Șase epigrafe antice pentru pian la patru mâini** de Claude Debussy, creație datând din anul 1914, apreciată pentru calitățile expresive și bogăția semantică. Lucrarea deosebit de originală - care evocă personaje și întâmplări dintr-o epocă de mult apusă -, este destinată pianistilor cu multă experiență, capabili să creeze o atmosferă plină de poezie și inefabil, în care sunt percepute timbre și culori pastelate, imagini luminoase ori difuze. De la primele sunete, publicul a fost fascinat de simplitatea și noblețea expresivă cu care au fost conturate liniile melodice, de rafinamentul cu care au fost reliefate structurile armonice și modale, de modul în care au fost marcate disonanțele. Dotați cu o fantezie uimitoare și cu o muzicalitate înăscută, pianistii au redat cu har și măiestrie cele șase tablouri muzicale. Ascultând aceasta lucrare, mă gândeam la „complexitatea simplă” despre care vorbea criticul George Călinescu. Deoarece, sub aparența simplității, în interpretarea pianistică am perceput o infinitate de nuanțe și de semnificații adânci.

În încheierea programului, Diana Moș și Valentina Sandu-Dediu au interpretat **Un bestiar mitologic pentru vioară și pian** de Dan Dediu, lucrare de ample dimensiuni, destinată interpreților o experiență camerală îndelungată și un nivel instrumental și artistic foarte înalt. Diana Moș, apreciată

Diana Moș, Valentina Sandu-Dediu, Dan Dediu

îndeosebi pentru performanțele în muzica modernă și contemporană, a oferit măsura adevăratei sale valori. Violonistica sa de bravură impresionează prin siguranța și abilitatea cu care face față celor mai dificile pasaje, prin efectele spectaculoase pe care le realizează, prin energia și impetuoșitatea debordantă pe care le transmite, dar și prin subtilitatea cu care evidențiază momentele interiorizate, de factură poetică. Valentina Sandu-Dediu, care s-a aflat la pian pe parcursul întregului program, a demonstrat pe lângă calitățile artistice incontestabile, creativitatea și experiența acumulată în domeniul muzicii de cameră. Cele două interprete au întruchipat lucrarea încredințată cu fantezie, cu dăruire și bun gust, dovedind o capacitate de comunicare artistică ieșită din comun. La sfârșitul recitalului am încercat - pe lângă bucuria și satisfacția de a fi fost martora unui eveniment de excepție - să găsesc o explicație asupra impactului puternic pe care îl au creațiile compozitorului Dan Dediu asupra publicului. În opinia mea, domnia sa caută un adevăr asupra căruia își concentrează întreaga lumină a spiritului și încearcă să-l exprime în forma cea mai clară, mai pură și mai desăvârșită; astfel, creatorul ajunge la esență.

Mariana Nicolesco și deceniul renașterii liedului românesc

În istoria muzicii românești, în istoria culturii noastre, ceea ce a întreprins Mariana Nicolesco de la revenirea sa în țară și de la istorica sa primă apariție pe o scenă românească, în 1991, la Ateneul Român, e fără precedent și fără egal.

Prin Concursul și Festivalul Internațional de Canto *Hariclea Darclée*, Mariana Nicolesco a readus în conștiința națională o mare glorie a trecutului și a generat de 18 ani încoace o adevărată școală de canto de cel mai înalt nivel mondial, la care s-au format și afirmat până acum peste 2000 de tineri artiști din România și din 47 de alte țări.

Recent, după splendida ediție din vară a Cursurilor de Măiestrie Artistică oferite de Mariana Nicolesco la Brăila, am asistat la Brașov la triumful ediției 2013 a Festivalului și Concursului Național al Liedului Românesc, manifestare creată tot de marea soprană în ideea de a da un nou statut cultural orașului în care a avut revelația muzicii și a propriei voci, ce avea să o poarte pe toate meridianele lumii. Festival, Concurs și *Master Class* care au însemnat deceniul renașterii liedului românesc. Artă ilustrată de liedurile enesciene reunite de altfel și interpretate integral de tinerii artiști români, tot la inițiativa Mariane Nicolesco, mai întâi în țară apoi la Expoziția Universală de la Aichi, la

german, francez (*la chanson*), italian (*la canzone*), maghiar sau rus, și cum au demonstrat cu brio minunatele *Recitaluri* ale tinerilor noștri artiști îndrumați de Mariana Nicolesco, căreia îi datorăm și acest florilegiu comparativ care a statornicit o nouă conștiință de sine a genului, reasezat în statutul de mare artă.

Definiția magistrală dată liedului de Mariana Nicolesco: «Îngemănare a poeziei cu muzica, acesta e scurt ca sonetul și implică o linie muzicală ca în belcanto. Cuvântul e suveran, cuvântul purtător de sens în cel mai

Laureații Premiului I, sopranele *Silvia Micu, Orsolya Veress* și tenorul *Adrian Dumitru* împreună cu *Mariana Nicolesco*

înalt grad, care pe unda muzicală ne răscolește sufletele prin subtilitatea trăirii, prin intensitatea ei, prin miracolul artistic pe care-l săvârșește în numai câteva clipe».

Recitalurile de lieduri românești și rusești ale mezzosopranei Oana Andra, apoi ale sopranelor Mădălina Barbu și Silvia Micu împreună cu tenorul Adrian Dumitru, cu toții acompaniați la pian de Alexandru Petrovici, au constituit remarcabile evenimente, revelând adevărate capodopere necunoscute ale marilor compozitori de simfonii, oratorii și operă, Ceaikovski, Rahmaninov, Rimski-Korsakov.

În cadrul tradiționalului *Simpozion* dedicat acestui mare capitol al istoriei liedului european au adus contribuții remarcabile compozitorii Carmen Petra-Basacopol, Cornel Țăranu, Adrian Pop și muzicologii Octavian Lazăr Cosma și Mihai Cosma.

Iar la *Concertul de Gală al Laureatilor* care a fost de un nivel excepțional, ca întotdeauna, au strălucit sopranele Mădălina Barbu, Aida Pavăl și mezzosoprana Emanuela Pascu, cărora le-a revenit *Premiul de Excelență*,

Premiul I fiind obținut de sopranele Silvia Micu, Orsolya Veress și de tenorul Adrian Dumitru, *Premiul II* de sopranele Irina Baiant, Stanca Manoleanu și de basul Ion Stancu, *Premiul III* de basul Benjamin Pop, de soprana Mihaela Alexa și de baritonul Bogdan Nistor. (A. C.)

În jurul Mariane Nicolesco, maeștrii acompaniatori și laureații ediției jubiliare 2013 a Concursului Național al Liedului Românesc

Tokio, Nagoya, Praga, Roma, Paris și New York. Artă ce fusese uitată, totuși, în timpurile recente, deși dispunem de mii de titluri admirabile create de compozitori români de două secole încoace, pe fondul străbun al *cântecului* nostru *de dor*.

Cântec de dor cu care liedul nostru e frate bun și în ziua de azi, așa cum nu e străin de marile confluente cu cel

La început de noiembrie

Andreea DRAGU

Data de 31 mai 2013 a marcat împlinirea a 100 de ani de la nașterea lui Constantin Silvestri, o

Nikolai Demidenko

personalitate plurivalentă: compozitor, pianist, dirijor și pedagog. Așadar, anul 2013 poartă amprenta sa, fapt pentru care, de-a lungul anului am luat parte de multe ori la evenimente dedicate lui. Ultimul a fost un recital cameral, ce a avut loc în luna iunie pe scena Ateneului, unde i-am putut asculta diverse lucrări în interpretări deosebite ale unor artiști precum: Geanina Munteanu (mezzosoprană), Vladimir Deveselu (tenor), Raluca Voicu-Arnăuțoiu

(vioară), Oana Spânu-Vișenescu (vioară), Theodor Iancu (violoncel), Manuela Giosa (pian), Constantin Ionescu-Vovu (pian) sau Ion Iosif Prunner (pian). (Sursa foto:)

Un alt eveniment ce a avut loc tot pe scena Ateneului, în prima zi a lunii noiembrie, de această dată un concert simfonic, ne-a dat ocazia să îl vedem pe Christian Badea dirijând cele *Trei piese pentru orchestră de coarde* de același Constantin Silvestri. Așa cum ne-a obișnuit, Christian Badea a condus lucrarea cu un simț al nuanțelor foarte bine dezvoltat, cu gesturi ample, deloc rigide, lăsând muzica parcă să curgă, mereu cu zâmbetul pe buze, cu o atitudine degajată față de public, de scenă și de actul muzical.

A urmat apoi momentul mult așteptat al serii, pianistul rus Nikolai Demidenko interpretând *Concertul nr. 1, în mi minor, op. 11* de Frédéric Chopin. Un "produs" al școlii ruse, Demidenko dispune de o tehnică impecabilă, de o vervă uimitoare și în același timp de o sensibilitate copleșitoare. Pianistul este cunoscut pentru afinitatea specială pe care o are pentru lucrările lui Chopin: "Acesta a fost un alt Chopin față de cel cu care suntem obișnuiți și modul în care a fost interpretat ne-a tăiat răsuflarea. Virtuozitatea lui

Demidenko nu are nici o legătură cu stilul Liszt, cu tenta populistă. Controlul tehnic suprem și acuratețea în virtuozitate mare sunt elementele lui de rezistență, mai exact, este vorba de claritatea pe care o găsim în cele mai dense și complexe structuri și poezia cea mai expresivă pe care o redă în interpretare." (Michael Church, *The Independent*, 2010, despre recitalul lui Demidenko din cadrul seriei "London Pianoforte").

Ei bine, și eu pot afirma aceleași lucruri la adresa lui Demidenko după ce l-am văzut pe scenă. O prezență caldă, senină... Odată așezat la pian se transpunea într-o altă lume, reușind să transmită toate acele stări și senzații pe care doar muzica lui Chopin o poate face. Gândindu-mă la reperul meu dintotdeauna, și anume varianta cu Marta Argerich, care deja devenise pentru mine un model, ei bine, am constatat că "idealul" meu tocmai fusese detronat în acea seară de interpretarea lui Demidenko. De ce? Simplu: Chopin nu este eroic, Chopin este sensibil! Ce am mai putut observa, prin analogie cu eroica Martha Argerich sau cu virtuosul Lang Lang, Demidenko "operează" cu tempo-uri ceva mai așezate, lucru foarte bine venit în muzica lui Chopin. De asemenea, față de stilul celor doi pianiști enunțați mai sus, Demidenko este mult mai implicat în ceea ce interpretează, dar în același timp dă dovadă de calmitate, serenitate, rafinament și un tușeu delicat. Într-un cuvânt: Chopin.

O MARE LECȚIE DE MUZICĂ MASTER CLASS MARIANA NICOLESCO LA TELEVIZIUNEA NAȚIONALĂ

Tradiționalele Cursuri de Măiestrie Artistică, *Master Class*, oferite de soprana Mariana Nicolesco între o ediție și alta a Festivalului și Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée* fac obiectul a patru pasionante emisiuni de televiziune. Le vom putea urmări pe TVR 2 în fiecare sâmbătă a lunii noiembrie, începând cu orele 17.

Primele două emisiuni sunt dedicate Bicentenarului nașterii lui Verdi și Wagner. În **2 noiembrie** vom putea urmări Conferința Dr. Stephan Poen, medic foniater, doctor în muzicologie, pe marginea creației celor două genii ale muzicii, însoțite de videoproiecții din creația lui Wagner, interpretate de mari artiști români: sopranele Maria Slătinaru, Eugenia Moldoveanu, Magdalena Cononovici și tenorul Cornel Stavrău.

În cadrul celei de a doua emisiuni, pe **9 noiembrie** o vom urmări pe soprana Mariana Nicolesco în marele repertoriu verdian, după care urmează *Recitalul Verdi - Wagner* susținut de tinerii artiști.

Adevăratul maraton liric pe care-l reprezintă *Concertul de Gală Master Class*, în care strălucesc tinerii interpreți, face obiectul celei de a treia emisiuni, din **16 noiembrie**, în cadrul căreia tenorii Corneliu Fânățeanu și Vasile Moldoveanu primesc *Diploma de Onoare* și *Medalia Darclée*, și al emisiunii finale, din **23 noiembrie**, care încheie în apoteoză evenimentele lirice extraordinare dedicate memoriei legendarei noastre artiste Hariclea Darclée.

SORIN LERESCU 100-40

George BALINT

În devenirea sa spirituală, omul, ca animal-cultural, caută prin orice mijloace să-și marcheze trecerea, ca probă și probabilitate a desprinderii de precaritatea muririi. Poate că cea mai răspândită formă referită unei atare practici este celebrarea vârstei. Inevitabil crescător, când numărul anilor încă măsoară copilăria și tinerețea, ocazia aniversării este încărcată augural cu speranța continuității în mai binele vieții. Apoi, dincolo de 40 de ani, accentul acestui eveniment capătă o altă anvergură, după importanța faptelor sărbătoritului, comensurate în spațiul public. Omul se oprește atunci din goana pentru cele ale traiului, din mersul “tot înainte”, spre a privi puțin în urmă, de fapt asupra urmelor sale în contextul urmelor celorlalți. Reflectând astfel, poate să-și contemple parcursul, fie ca devenire, fie ca abatere, fie cu nostalgia irecuperabilității, fie cu încrederea în durabilitatea a ceea ce tocmai întreprinde. Nu toate urmele sunt demne de laudă, și chiar onorabile fiind, nu toate urmele se cuvine a fi privite din perspectivă publică. Poate că între acestea din urmă, faptele cele mai sensibil potrivite reflecției sunt cele culturale, iar dintre ele, merită cu prisosință să le contemplăm pe cele ale artiștilor. În fine, ca să ajungem la subiect, faptele de compoziție muzicală, ca urme ale gândirii omului misterios-cultural, sunt cu certitudine cele mai inefabile. Căci ce poate fi mai tainic și totodată real-mișcător sufletește decât vibrația sunetului, a cărui configurație este rodul gândirii unui om, și căreia îi spunem îndeobște muzică? Omul a cărui vârstă întru personalitate o

omagem prin adresarea textului de față este compozitorul Sorin Lerescu, ajuns în 14 noiembrie 2013 la fix patru decenii înainte de propriul centenar. Deja a lăsat o mulțime de urme asupra cărora se cuvine măcar răgazul unei minime enumerări, cum, bunăoară, compozițiile simfonice, concertante și vocal-simfonice, zecile de lucrări camerale, dar și faptele de cetățean al breslei, amintind aici inițierea și organizarea mai multor ani la rând a unui festival de muzică contemporană la Brăila (1997-2003), apoi la București, unde, ca președinte al Secțiunii române (2003-2013) din cadrul Societății Internaționale de Muzică Contemporană (SNR-SIMC), și cu sprijinul substanțial al UCMR (președintelui Adrian Iorgulescu), a reușit, prin realizarea și coordonarea anuală a opt ediții consecutive ale Festivalului “Meridian”, o replică-versiune de iarnă a festivalului Săptămâna Internațională a Muzicii Noi (organizat de UCMR și derulat cu consecvență la sfârșitul lui mai, încă din 1991, S. Lerescu fiind directorul artistic al ediției a 14-a, din 2004). În același condens enumerativ amintim de borna fixată de Sorin Lerescu prin fondarea în 1982 a primului ansamblu instrumental bucureștean dedicat exclusiv muzicii

contemporane, septetul “Traiect”, prin a cărui neîntreruptă până azi activitate concertistică au fost lansate zeci de prime audiții, cu precădere ale unor partituri semnate de compozitori români. De mai mulți ani, S. Lerescu este membru în Consiliul Director al UCMR, și încă de și mai mulți, profesor de contrapunct și compoziție la Universitatea “Spiru Haret” din capitală. Cei care-l cunoaștem pe Sorin în persoană, i-am remarcat și-i prețuim sensibilitatea, altruismul, dragostea pentru muzică, colegialitatea și spiritul de echipă. Referindu-ne la opera gândirii sale prin compoziția muzicală - unde i-a avut ca principali maeștri pe Tiberiu Olah și Anatol Vieru - aceasta poartă în primul rând amprenta unei naturi lirice, pentru care sunetul este o formă de atingere mângâietoare. Conceptual, S. Lerescu ia în vizor complementarele contrarii, de tip consonant-disonant, solo-multiplu, continuu-discontinuu, pe care le experimentează sonor în mai toate opusurile sale, adesea tematizându-și programul componistic pe coordonatele unor serii deschise, referite unor clase de compoziție denumite prin termeni proprii - *Phonologos* I-VI, *Suono tempo*, *Proportions* I-II (lucrări camerale în diferite combinații instrumentale); *Modalis* I-III (piese concertante, solist-orchestră) - sau prin genuri consacrate: *simfonie* I-V; *cantată* I-II; *solo* (peste 20 de titluri); *muzică electronică* (o lucrare); *muzică de scenă*

(opera de cameră “Urmuzica”, op.44, 1998). Toate aceste repere de efașafodaj ideatic, după cum S. Lerescu însuși declara într-o anchetă a Revistei “Muzica” (2002), “se subsumează ideii de sensibilitate a expresiei și de meditație asupra rosturilor existenței, într-o lume a diversității deconstrucțiilor și a goanei după derizoriul și insanitatea unor mituri prefabricate peste noapte în laboratoarele reclamei de tot felul...” De altfel, o bună parte din reflecțiile de muzician ale lui Sorin Lerescu au apărut sub tipar la Editura Muzicală (2011), într-un volum intitulat “În lumea muzicii contemporane”. Făuritor artistic conștient de istoria și neamul întru care ființează, rostuindu-l după năzuință și, totodată, rostuindu-se pe sine după puțință, Sorin Lerescu continuă să mediteze compunând muzică, și să facă muzică cu bucuria lăuntrice nedumeriri a regăsirii de fiecare dată printr-o altă perspectivă în raport cu lumea, așa cum, la începutul oricărui act componistic se află relația dintre mirarea compozitorului și goliciunea albă a colii cu portative, din a cărei imaculat-odihnitoare așteptare se pot închipui tăceri sonore nemaiauzite.

Să nu uităm

Vasilica STOICIU-FRUNZĂ

Chiar dacă nu și-ar fi pus gândurile pe hârtie, cred că cei o sută de autori ai volumului pe care îl am în față ar avea sentimentul viu, puternic, obișnuit, al prezenței unui OM – creator – dascăl – prieten (cum prea bine scrie pe a doua filă).

Cine sunt autorii? profesori de muzică, medici, ingineri, compozitori, dirijori, instrumentiști, actori, cântăreți, muzicologi, ziariști... De unde sunt ei? de peste tot: Iași, Comănești, Cluj-Napoca, București, Timișoara, Oradea, Târgoviște, Galați, Piatra-Neamț, Arad, Brașov, Constanța, Tel Aviv...

Parcurs volumul cu interes și emoție, revin asupra multor pasaje, cunosc autorii - pe mulți îi cunoșteam, desigur, de mult, dar cuvântul pe hârtie e o altfel de oglindă - o las, reiau și mă gândesc la portretul re-compus din cuvinte-mărturii și imagini-document, în 488 de pagini.

E lesne de înțeles că acest volum a apărut din multă iubire. Doamna-mamă a dorit sa-și prezinte soțul în fața fiului în ipostaze simple, calde, subiective și obiective, extrase din anturajul colorat și select al omului-creator-dascal-prieten.

Fiecare capitol e o clipă de viață cu dublu sens, autor - "subiect", "subiect" - autor și devine tulburătoare unitatea în marea diversitate a gândirii, percepției, vocației, relațiilor dintre aceștia.

Ca într-un destin wagnerian, mai multe leit-motive compun detaliile portretului: modest, meditativ, sensibilitate, talent, omenie, spirit. Construcția muzicală împletită din "leit-motive", țese locuri (în juriu, la pescuit, pe malul oceanului, pe scenă, la facultate...), cu dialoguri (la Uniunea compozitorilor, la o repetiție a corului de copii, cu un prieten drag, sau cu altul, după concurs, la ore, cu fiul și soția, cu maeștri), cu sentimente și multă muzică bună, pe scena unei vieți pământene întreruptă șocant într-o dimineață de martie.

OMUL cucerea prin discreție, o formă de sfințenie-simplitate simțită, firească, remarcată de toți cei impresionați până la neputința de a înțelege "cum făcea"? Teoretic, acest fel de a fi creează o imagine ștearsă, ne-semnificativă, unul în rând cu ceilalți.

La el era exact invers: discreția îl făcea mai prezent, mai distins, mai cuceritor în ceea ce spunea și făcea. OMUL era serios, "lucru" rar, greu de înțeles și acceptat într-o comunitate românească ce folosește des, când nu are argument, o zicală periculoasă: "capul plecat sabia nu-l taie"...

CREATORUL - compozitor a deschis porți spre suflete. S-a întâlnit pe căi doar de el știute, cu Eminescu, Arghezi, Blaga, a "meditat la Enescu", a iubit vocea cântată, glasurile orchestrei și intimitatea camerală, semnând cu viața sa fiecare sunet gândit, șoptit, strigat, trăit.

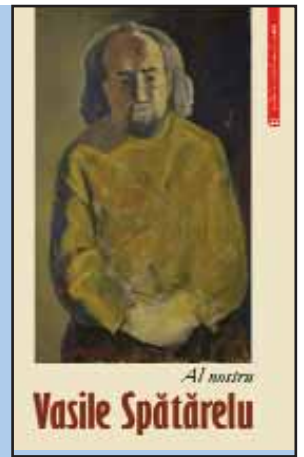
CREATORUL - compozitor a fost pus la zid de minți înfierbântate, de grupări "alese", primitive și frustrate, care, atunci când li s-a deschis puțin ușa cuștii, au sărit asupra celor care...le-au dat mâncare/știință, șlefuia cu care ar fi putut să trăiască demni; paginile cărții sunt grăitoare.

DASCĂLUL - profesorul a semnat pe destinele discipolilor așa cum fac spiritele înalte, adică lăsându-i liberi în personalitate, îndrumându-i discret, dar ferm, nepermițându-și să-i strivească. Și au ieșit din mâna sa alți creatori și dascăli.

Deasupra tuturor acestor lucruri, ca un braț protector, a stat întotdeauna PRIETENIA adevărată, implicată, în general de lungă durată, cu interesul prieteniei și-atât, cu riscurile și împlinirile asumate. Între copertile acestei cărți sunt o sută de prieteni. Câți or mai fi prin lume? Probabil, cu mulți s-a reîntâlnit și în lungile călătorii printre stele...

Unii îi spuneau "maestre", alții "dom' profesor", unul i-a spus „tata”, alții, „Made”. Așa va rămâne, "al nostru Vasile SPĂTĂRELU".
...”Îmi deschid încet privirea,/Vreau s-o arunc, dar ea âmi șoptește,/Gândurile moarte suna/În tavernă se anunță/ LI-BER-TATE.” (Vasile Spătărelu, *Clopotul*)

Al nostru Vasile Spătărelu (1938-2005) volum apărut la 75 de ani de la nașterea compozitorului, Editura PERFORMANTICA, Institutul Național de Inventică, Iași 2013

REGINA POETĂ

Sanda HÍRLAV MAISTOROVICI

Pe Silvia Irina Zimmermann, o persoană delicată, modestă și nespuse de dedicată cauzei de a face cunoscută Arhiva Regală de Wied din Neuwied (Germania), în calitate de membră a Centrului de Cercetare Carmen Sylva din cadrul Arhivei, am cunoscut-o la Simpozionul Internațional „George Enescu”, unde a prezentat o comunicare despre activitatea de mecenat pe care a defășurat-o Regina Carmen Sylva în cazul lui George Enescu. Domnia sa a cercetat cu seriozitate dar și cu mult suflet preocupările artistice ale Carmen Sylvei, elaborând o teză de doctorat care a fost tradusă în parte și în limba română, devenind în anul 2013, o splendidă apariție editorială în traducerea Monicăi Livia Grigore, sub egida editurii ALL și beneficiind de onoarea de a fi prefațată de A.S.R. Principele Radu al României (ISBN 978-606-587-066-6).

Cartea Irinei Zimmermann se structurează firesc în două mari secțiuni: prima cuprinde un studiu pe cât de științific elaborat, pe atât de accesibil oricărui cititor, tânăr sau vârstnic care ar vrea să cunoască personalitatea de excepție a Reginei Elisabeta a României, născută Prințesă de

Wied; cea de-a doua conține o biografie în imagini a Reginei prezintând fotografii, imagini din Arhiva Prințiară de Wied puse la dispoziția publicului larg.

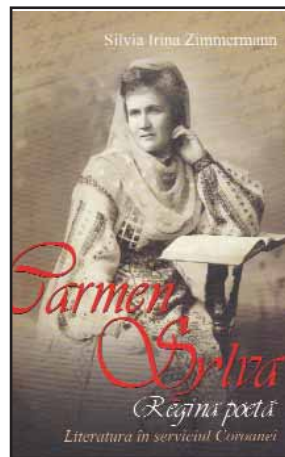
Studiul referitor la personalitatea Reginei comentează pentru început, cu acuratețe critică dar și cu admirație, activitatea literară a acesteia, începând cu aforismele publicate pe cărți poștale din a căror vânzare se inițiau activități caritabile, trecând prin legitimarea și motivarea propriei activități literare ca pe o activitate pornită din propria făptură, dedicată semenilor și închinată

întregirii din propria sa perspectivă a imaginii țării pe care o conducea. *Ea își justifică activitatea de scriitoare prin faptul că scrie pentru „semeni întru simțire” și pentru „semeni întru suferință”* (pag. 40). Sunt trecute în revistă toate creațiile literare ale Reginei: romanele scrise în colaborare cu Mite Kremnitz, poeziile, basmele, scrierile autobiografice, studiul conținând și un splendid capitol intitulat *Ex libris* unde sunt prezentate fotocopii ale edițiilor Principeș apărute în timpul vieții Reginei (tipărite în străinătate, dar și în țară, în limbi diferite) și imagini ale ilustrațiilor care le-au însoțit, totul prezentat cu acribie științifică, tipic germană. Autoarea studiului evidențiază atât aspectele moralizatoare ale

creației literare a Reginei, cât și cele estetice, contextualizând și plasând creația acesteia în spațiul cultural al vremii, atrăgând atenția asupra părților cu adevărat valoroase ale acesteia, întregind acest peisaj cu păreriile scriitorilor români ai vremii: Vasile Alecsandri, George Coșbuc, Nicolae Iorga, Cincinat Pavelescu. Concluzia autoarei acestei cărți fascinante este că opera literară a Carmen Sylvei, *ca document al timpului, cuprinde multe fațete din perspectivă literară istorică* (pag. 93), conducând spre ideea că activitatea Reginei

Carmen Sylva în acest domeniu, ca și în celelalte domenii artistice a fost pusă în cea mai mare parte *În serviciul Croanei*.

Notăm în final că Liceul de Artă din municipiul nostru poartă numele consacrat de Regină activităților sale artistice: *Carmen Sylva (Carmen – cântec Sylva – pădure)* și credem că e util să reamintim cititorilor cum și-a explicat Ea numele ales: *Cântul pădurii, Carmen Sylva, este numele meu, nume sub care m-am ascuns vreme îndelungată (...)* și pe care dacă îl scot astăzi la iveală este fiindcă mulți copii și-au dorit acest lucru, și fiindcă acum am păr alb și aș fi putut fi bunică, dacă ar fi vrut bunul Dumnezeu. Așa că aș dori să fiu bunică tuturor copiilor...

Muzica militară

Ioan GOLCEA

Brăila - orașul atestat la 1368, cu o bogată viață culturală și spirituală, cu o istorie fabuloasă (după un termen la modă), așezat în formă de amfiteatru cu scena la Dunăre - a găzduit o amplă manifestare cultural-artistică locală de rezonanță europeană: **Festivalul Internațional al Muzicilor Militare, ediția a XI-a**. În prezența oficialităților, a invitaților, a unui public numeros și impresionant, a televiziunilor și a presei, s-a desfășurat o epopee a muzicilor militare reunite într-o desfășurare de forțe aflate sub bagheta - organizatorică și regizorală a - colonelului *Petrea Gogu*, „inițiatorul și managerul singurului festival internațional de gen din România”.

Cultura în acest oraș a fost o vocație, amintindu-ne de instituții ale trecutului (precum *Filarmonica*) sau cele ale prezentului: *Teatrul „M. Filotti”, Muzeul de Istorie*, casele memoriale „*P. Istrati*”, „*Nică Petre*”, „*Perpessicius*”, la care se adaugă numele glorioase care au aureolat această urbe de la părțile Orientului: *Panait Istrati, Nae Ionescu, Mihail Sebastian, Hariclea Darclee, Ana Aslan*. Monumente-efigie ale orașului sunt *Biserica „Sfinții Arhangheli”, Biserica „Greacă”, Biserica „Sfântul Nicolae”* (cu pictura lui Gh. Tătăreșcu).

În Brăila vremurilor noastre se desfășoară *Concursul Internațional de Canto „H. Darclee”, Festivalul de Folclor „Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării”, Concursul de muzică ușoară „G. Grigoriu”, Festivalul de muzică folk „Chira Chiralina, Festivalul Internațional al Muzicilor Militare*. Acest ultim festival ne amintește de cele 18 decenii de când ființează în istoria românilor muzicile militare, pe lângă care nu putem trece nepăsători atâta vreme cât această „instituție” a fost prezentă la toate evenimentele istorice din epoca modernă și contemporană a țării, fiind slujită de muzicieni precum *E. Hübsch, I. Ivanovici, M. Mărgăritescu, I. Vlăduță, I. Purcărea, E. Massini, S. Horceag, D. Eremia, S. Dinu, E. Ursu* și mulți alții.

În cele 18 decenii de existență, Muzicile Militare au trecut de la „însoțirea” regimentelor din „*Straja Pământeană*” de la 1830 la *paradele muzicale, la concerte de fanfară și la show muzical*. Fanfarele au adus în parcuri, în săli de bal și de concert repertoriul european - de la uverturi la arii de opere și operete - și cântece și jocuri populare naționale în aranjament pentru formații de suflători, modelând auzul armonic al românilor și gustul pentru muzica de ansamblu. În timp, fanfarele militare au devenit mesagere ale muzicii pentru toate sufletele, devenind un fervent factor educațional și o componentă a vieții muzicale românești.

Festivalul Internațional al Muzicilor Militare de la Brăila este susținut de aproximativ 250 de instrumentiști virtuozii din România, Turcia și Republica Moldova. Din țară au participat: *Muzica Militară a garnizoanei Iași* - dirijor *Alexandru Matesică, Muzica Militară a Regimentului 30 Gardă „Mihai Viteazul”* - dirijor *Liviu Voicu, Muzica Militară a Forțelor Navale Române Constanța* - dirijor *Cornel Ignat, Muzica Militară a Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” Brașov* - dirijor *Sorinel Vânt, Muzica Militară a Garnizoanei Brăila* - dirijor *Petrea Gogu*, iar ca invitați externi au fost *Orchestra Militară a Brigăzii 1 Infanterie motorizată „Moldova”* - dirijor *Andrei Pelipetchii și Muzica Militară a Forțelor Aeriene din Turcia* - dirijor *Murat Öztürk*.

Festivalul Internațional de la Brăila a vizat excelența în viața comunității locale, cea care a beneficiat de evoluția adevăratelor elite ale școlilor instrumentale și de interpretare muzicală, dar și de o coordonare muzical-coregrafică pe

măsură. Fanfarele participante sunt alcătuite din virtuozii ai instrumentelor de suflat și de percuție, cu o tehnică individuală complexă, cu sonorități ample și totodată pastelate, nuanțate timbral, purtând amprenta unei muzicalități evidente.

În cele trei zile de parade, concerte și de spectacole în parcuri și pe Faleza Dunării brăilene, formațiile instrumentale au prezentat un program divers, cu piese din repertoriul de fanfară, de operă, de operetă și simfonic, muzică ușoară, music hall, jazz, muzică pop, muzică populară, evidențiind valoarea ansamblurilor, a soliștilor instrumentiști și vocali.

Nota dominantă a Festivalului a constatat în *îmbinarea interpretării muzicale cu mișcarea coregrafică a instrumentiștilor*, evident fiind caracterul militar al desfășurării programului fiecărei formațiuni, aflate sub *pecetea artisticului* prezent în ținuta participanților, în interpretarea muzicală, în alcătuirea programelor, a coreografiilor tematice ale show-urilor și în vigoarea mișcărilor corporale insuflate de șefii de muzică.

Ca noutate în arta militară și în creșterea intensității spectaculozității spectacolului au fost exercițiile demonstrative ale *Drill Team*-ului Regimentului 30 Gardă „*Mihai Viteazul*” (instructor *Dan Enache*), un moment superlativ al concentrării, coordonării mișcărilor, a rezistenței psihice și fizice și a măiestriei coregrafice, pentru care militarii subunității au obținut, în strălucire, diplome pentru „*profesionalism și aptitudini excepționale*”.

Totodată, între demonstrațiile instrumentiștilor

militari, managerul festivalului, col. *Petrea Gogu* a promovat tinerele talente coregrafice (cu o evoluție de la dans sportiv la breakdance) de la *Școala de Dans Sportiv, Școala Populară de Arte „Vespasian Lungu”, Clubul de Dans Sportiv „Valentina Dance” și „LiL MoTioN Dance School”* din Brăila - grupuri de tineri extrem de dăruți manifestării artistice și sincronizării de ansamblu.

Finalul Festivalului a fost apoteotic, sincretic și copleșitor prin reunirea ansamblurilor, a muzicii, mișcării coregrafice și a luminilor scenice și de artificii, având ca temă omagiul eroilor căzuți pe câmpul de luptă. Precedat de conferirea Trofeului Festivalului și a diplomelor pentru participanți, ediția a XI-a a *Festivalului Internațional al Muzicilor Militare de la Brăila* s-a constituit într-o apoteoză a muzicilor militare reunite într-un conclav internațional, dirijate de colonelul *Valentin Neacșu* - Șeful Serviciului Muzicilor Militare.

În actuala performanță a Muzicilor Militare, apreciez că acest departament sonor și de mișcare coregrafică al Muzicii Militare de divertisment este o componentă a vieții de concert și de spectacole din țară, având nevoie de o amplă publicitate și susținere logistică.

Felicităm organizatorii, oficialitățile, sponsorii, artiștii-interpreți și pe inimosul colonel *Petrea Gogu*, cel care oficiază cu dăruire și har la pupitrul Muzicii Militare a Garnizoanei Brăila și crează evenimente memorabile.

Eugenia Văcărescu Necula

Grigore CONSTANTINESCU

Se pot spune multe la despărțirea de cei care ne-au fost apropiați în idealuri și realizări. Împreună cu Eugenia Văcărescu, făceam parte din aceeași generație, a celor născuți în același an. Am privit împrejurul nostru și am numărat între noi pe cei care și-au găsit drumul vieții în muzică și, oarecum, cred că trebuie să gândim că eram, demult, ultima generație de pace, generație venită într-un timp de „încă” liniște, înaintea războiului cel mare. Fără orgolii, suntem o generație care și-a împlinit destinul, depășind potrivnicile. Fiecare dintre cei născuți în acel timp poate să spună astfel, deoarece ajunși în secolul XXI, vorbim deja de trăirea vieții noastre, fără mânie.

Colega mea de generație, Eugenia Văcărescu-Necula, a insistat, din exces de modestie, să nu mai vorbesc despre viața ei de artistă la termenii care consacră vreun titlu de protocol, deoarece felul ei de a fi se deosebește de reverențele acordate unor asemenea titluri. Rămâne deci alternativa observațiilor cotidiene, pentru deceniile de carieră pline de repetiții, înregistrări, concerte, colaborări, proiecte și turnee în lumea mare, realizate împreună cu Corul de copii Radio. Poate că o observație este totuși necesară, pentru a spune că „ieșirea în larg” aparține momentului în care a acceptat această ipostază, de a deveni „mâna care conduce” un ansamblu prestigios – Corul de copii Radio – preluat de la dirijorii ce au precedat-o. Un instrument artistic viu, nu un ansamblu în sensul tradițional al cuvântului, ci o formație care, anual, eliberează coriștii „vârstnici”, apropiați de pragul adolescenței, și primește coriștii tineri, aflați în primele clase de școală. Altfel spus, un ansamblu care învață neîncetat cum și ce se cântă. Mișcarea aceasta perpetuă a cerut dirijorului-pedagog o subtilă stăpânire a profesiei și psihologiei, pentru a face din copiii cu aptitudini, virtuali muzicieni. Un fel de evaluator combinat cu producător, un artist care, totodată, la momentele dificile ale ieșirii pe scenă, devine interpret stabil cu mici artiști profesioniști stăpâni pe mijloacele lor de exprimare.. Cine ascultă înregistrările Eugeniei Văcărescu, realizate în șirul lung al anilor, împreună cu copiii săi, mereu schimbați, mereu aceeași, constată că există un criteriu al calității care rămâne neschimbat, pe linia constată a performanței. Cine l-a asigurat acest nivel ? Răspunsul se presupune, căci aparține înaltului

profesionalism al Eugeniei Văcărescu-Necula, celei care refuza să îi acord vreun titlu, pe drept meritat pentru ce a făcut, pentru cine a fost, în toate momentele vieții sale de artist și om. Poate gândurile celor care au prețuit-o, proiectate în pagini de cronică, pagini de carte sau înregistrări, să suplinească absența aprecierilor, determinată de respectarea dorinței sale de a nu fi laudată. Deși, nu se prea poate fără.

Cunoașterea Eugeniei Văcărescu ține de mai multe ei însușiri. Talentul muzicianului interpret, o inteligență deosebită, o cultură care lasă larg acces neliniștii, curiozității analitice, o latură pragmatică în care se îmbină organizarea muncii, programelor, supravegherea disciplinei în relația cu copiii dar și, în viața particulară, stăpânirea volanului mașinii sale. Acasă cânta la pian, pe scenă dirija corul, în sala de concerte asculta muzică, în turnee nu uita ideea vizitării monumentelor și nici cultivarea relațiilor care îi puteau deschide alte orizonturi. Mai există, din componentele portretului Eugeniei Văcărescu, dimensiunea prieteniei, cea de ocrotitoare afectuoasă a familiei, cu preferințele pentru cei doi nepoți. Descrierea nu ar fi completă dacă am uita că ținea foarte mult la comportamentul elegant și calitatea vestimentației, puțin excentrice. Ar mai fi de adăugat și multe alte observații, doar ne-am știut de multă vreme, nu oricum ci cu iubire. Dintre acestea, să amintim măcar simțul dreptății, care a făcut-o adesea mai mult să sufere, fără a mărturisi, nu trebuie uitat, nici lupta pentru a învinge încrâncenarea bolii care, finalmente ne-a răpit-o.

Eugenia Văcărescu, pe scenă, acea personalitate admirată, iubită și aplaudată, a fost simbolul victoriei unui ansamblu unic, așa cum socotim că este Corul de copii Radio. O regăsim astfel oglindită de scrieri, cronici, cărți, emisiuni de radio și televiziune, înregistrări studio și live, discuri. Cu sau fără propria sa dorință, să spunem că a fost, în lumea muzicii, o Maestră... Plecarea sa din mijlocul nostru ne întristează amarnic, așa cum este firesc, atunci când se stinge lumina vieții celor dragi.

Emil Pinghirc

În satul Berești, unde astăzi bat clopotele, s-a născut în 1933 **Emil Pinghirc**. Fiu al **Agripinei** și al Preotului **Haralambie**, fratele **Adinei**, tatăl **Ralucăi** și al lui **Daniel**, bunicul **Cătălinei** și al **Anei Veronică**, unchiul iubitor al **Margaretei** și al **Ralucăi**, soțul și sufletul pereche al **Cameliei**, cu numele de botez **Georgeta**. Acesta a fost OMUL **Emil Pinghirc**. Jovial, energic, plin de inspirație a străbătut viața ca o rază de lumină sau **O rază de soare**.

Educat la Școala Ieșeană, Facultatea de Litere și Conservatorul de Muzică, baritonul **Emil Pinghirc** a

cântat pe scenele tuturor operelor din țară. Harul său muzical s-a revărsat și în

studiile doctorale, în activitatea de regizor și cea de profesor universitar.

A lăsat în urmă studenții săi, vârstare puternice și de valoare.

Serios și meticolos și-a notat întreaga viață, zi de zi, într-o serie de jurnale. Din acestea și-au găsit izvorul cele zece cărți pe care le-a scris.

Alături de el, timp de 38 de ani a stat cu dragoste și credință soția sa. Dragostea și muzica au legat pentru totdeauna destinele lor.

Pe 4 octombrie, la împlinirea vârstei de 80 de ani, i-au fost alături prietenii dragi și familia, tineri și mai puțin tineri. **Emil Pinghirc** și-a luat rămas bun de la viață într-o clipă, fericit, doar cu un suspin.

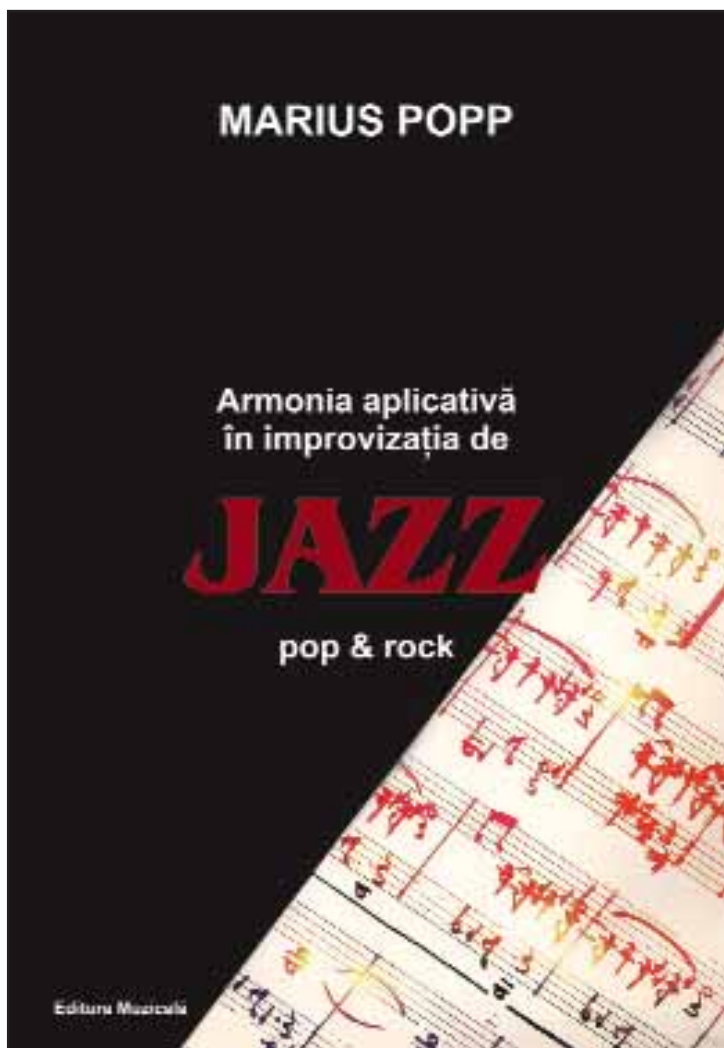
Cu regret, ne despărțim acum de un om și un artist de valoare.

Familia și prietenii săi îl vor păstra mereu în amintiri și în suflete.

DARUL UNUI MAESTRU

Florian LUNGU

Ne bucură să semnalăm reeditarea, sub egida **Editurii Muzicale**, a unui valoros opus teoretic prin intermediul căruia un muzician de ținută ne introduce, apoi ne călăuzește cu recunoscută competență în mirificul tărâm al armoniilor jazz-ului – suport și stimul

pentru creativitatea spontană caracteristică genului. Intitulat sugestiv „**ARMONIA APLICATIVĂ ÎN IMPROVIZAȚIA DE JAZZ, POP ȘI ROCK**”, volumul reprezintă o lucrare de referință datorată pianistului, compozitorului, aranjourului, profesorului **Marius Popp**, ca sublimat al unei activități de o viață în practică muzicală neîntreruptă și totodată drept prestigioasă împlinire a vocației sale de mentor al tinerei generații.

Bine gândită, judicios pusă în pagină printr-o exprimare elevată, dar deopotrivă explicită, accesibilă,

lucrarea răspunde unor comandamente de ordin istoric, teoretic și aplicativ, gradate logic de la simplu la complex, în capitole succesive. Astfel, semnificativă apare tratarea procedurii de **improvizație** în istoria muzicii până în veacul trecut când jazz-ul a reabilitat efectiv acest concept drept primordial mijloc de travaliu variațional. Fiindcă în jazz s-a impus **instrumentistul-improvizator**, un liber-cugetător muzical care se deosebește fundamental de **instrumentistul-interpret** de tip clasic, tributar fidel al partiturii. Binevenite-s definițiile, într-un capitol introductiv al lucrării, conferite unor noțiuni de bază precum **tonalitatea, gama, acordul, armonia**; noțiuni dezvoltate prin clasificări, explicitate în detaliate pagini dedicate **funcțiilor, progresiilor, substituțiilor** acordurilor, odată în plus exemplificate în **anexe**. Sporirea complexității acordurilor pornindu-se de la trisonul primordial la care se adaugă în jazz drept al patrulea și al cincilea sunet – în configurație strânsă sau lărgită, în stare directă sau în răsturnări – **septima, nona, undecima, terțiadecima**, este tratată evolutiv în diversele faze de modernizare ale limbajului și expresivității genului.

Un capitol important dezbate, sub termenul generic de **voicing** agregarea sunetelor acordurilor în acompaniamentul armonic al liniilor melodice. O atenție specială este acordată în capitolul IX al lucrării, **modurilor** din muzică, fie ele clasice grecești, simetrice (cromatice, hexatonale), neoclasice și desigur, modul specific de **blues** – toate estimate în conexiune nemijlocită cu armonia. În chip firesc este deslușită inclusiv abordarea practică a improvizației prin exerciții corespunzătoare, în acest caz profesorul **Marius Popp** fructificându-și experiența proprie dobândită în anii în care a coordonat primul curs de improvizație de jazz din țară inițiat cu succes de domnia sa la Școala populară de artă, continuat la Conservator.

Spre finele Tratatului de armonie aplicativă este estimată analitic o specie tipică jazz-ului cultivat de muzicienii afro-americani, **blues-ul** (cu subgenul **boogie-woogie** derivat din el), al cărui concept apărut cu mai bine de un veac înainte peste ocean a fost preluat și asimilat practicii jazz-istice de pe toate meridianele...

Departate de a rămâne o lucrare teoretică aridă, volumul abundă în concretizări, exemple și exerciții menite să legitimizeze atributul **aplicativ** înserat în titlu. După cum afirma în „Cuvântul înainte” al cărții profesorul universitar **Nicolae Coman**, putem vorbi despre un îndreptar cât se poate de util celor care doresc să îmbrățișeze și să cultive în mod concret acest gen muzical sinonim cu „libertatea gândirii, sunetul proaspăt, melodiile nostalgice, ritmul frenetic, armoniile scânteietoare, colaborarea pe viu cu diverși parteneri (...) într-un proces de creație colectivă care rămâne, pentru neinițiați, acoperit de mister, de o aură magică și de norul semnelor de întrebare”.

“Copacul” - videoclip cu Angela Gheorghiu

Dorin MANEA

Celebra noastră soprană a lansat un videoclip pentru marele șlagăr “Copacul”, împreună cu MediaPro Music. Filmările au avut într-un conac părăsit de pe domeniul fostului Palat Ghika, în regia lui Bobby Păunescu, iar director de imagine a fost Viorel Sergovici. Filmările s-au desfășurat pe durata unei singure zile, însă echipa a lucrat câteva luni la conceptul videoclipului. “Am ales să lucrez cu Bobby Păunescu pentru că îmi place înclinația sa desăvârșită către bun gust în film. L-am rugat să-l avem alături ca director de imagine pe fiul reputatului Viorel Sergovici”, a spus Angela Gheorghiu.

Muzica piesei “Copacul” este compusă de Jolt Kerestely, textul piesei a fost scris de Ovidiu Dumitru, iar orchestrația a fost realizată de Steven Mercurio. Înregistrarea a fost realizată în studioul Radio România, alături de Orchestra Națională Radio, dirijor Tiberiu Soare. Ingineri de sunet: Andrei Barbu, Călin Ioachimescu. Producător executiv din partea Radio România: Oltea Șerban Pârâu. Coproducție Fundația Angela Gheorghiu și Radio România.

“Jolt Kerestely a fost extrem de inspirat cu această melodie, dar și cu alegerea primului interpret,

minunatul Aurelian Andreescu! Amândurora le port recunoștință pentru că m-au făcut de mică să îmi promit că într-o zi o voi relua în cel mai mare mod posibil în România. Am încercat efectul piesei pe mai multe scene din lume: prima oară a fost în concertul alături de superbul meu coleg și prieten, Placido Domingo, la Londra în Arena O2. De atunci, interpretez această piesă aproape în fiecare concert al meu”, a mai spus Angela Gheorghiu.

Un trio timișorean

Dan CHIRIAC

Videoclipul intitulat „Evoluția muzicii ușoare românești”, lansat pe canalul YouTube, a înregistrat sute de mii de vizualizări doar în primele zile.

Un videoclip cu o idee simplă și un stil neobișnuit pentru showbizul autohton. Protagoniste - timișorencele Marta Cotuna, Ana Huțu și Beck Corlan. Până acum fetele au refuzat ofertele televiziunilor și ale presei scrise. Goana după publicitate, succes și bani nu sunt principiile după care aceste fete își conduc viața. După cum scrie “Adevărul”, ele frecventează biserica nondenominațională evanghelică neoprotestantă „Casa Închinării” din Timișoara - „Biserica tinerilor” sau „Biserica pentru o nouă generație”, apărută în anul 2004. Modul de manifestare a credincioșilor este aparte: tinerii se

exprimă prin muzică contemporană, rock și pop. Aici sunt tineri talentați nu doar în domeniul muzical, ci și în alte domenii ale artei, absolvenți ai Facultății de Arte sau ai Liceului de Arte. Clipul intitulat puțin cam pretențios „Evoluția muzicii ușoare românești” anunță lansarea albumului

„Jar sub mine” al Martei Cotuna și este de fapt un potpuriu dens. În nouă minute și 18 secunde, fetele au rezumat 67 de refrene, de la „Zaraza” lui Cristian Vasile, din 1931, până la „Ecou”, interpretat de Elena și Glance, din 2013. „A fost o ușurare să aleg muzica. Dar e totuși greu să o alegi în România. Nu pot să rămân nepăsătoare când văd cum muzica e furată, subapreciată, promovată prea puțin, lipsită de respect și chiar batjocorită, din păcate”, a scris Marta Cotuna pe site-ul ei oficial.

Jumătate de veac pe scenă!

Octavian URSULESCU

În ziua de azi, cu stress-ul cunoscut al vieții de artist, e o performanță în sine doar aceea de a ajunge cu bine la 70 de ani, darămite să sărbătorești această frumoasă vârstă pe scenă, într-un concert de aproape 4 ore! Ei bine, performanța îi aparține acestui adevărat atlet al muzicii, de 50 de ani neobosit, străbătând mările și oceanele învolburate ale vieții și ale unei prodigioase cariere fără o clipă de odihnă, fără a se plânge, fără a cere nici un "time out". Ai spune, când îl vezi, în concerte sau dirijându-și orchestra la emisiunea de mare audiență a ProTV "Dansez pentru tine", că are 70 de ani? Hai să fim serioși, e la fel de tonic, de dinamic, de pus pe glume ca

în anii studenției la Conservatorul "Ciprian Porumbescu" din București, iar vocea, nepusă la păstrare, ci antrenată în multe zeci de concerte anual, e la fel de strălucitoare, cu un ambitus impresionant. Tocmai din acest motiv a fost o idee inspirată aceea de a deschide spectacolul de mare anvergură (orchestră de 50 de persoane, cu vestimentații identice și pupitre inscripționate PG, ca pe vremea lui James Last, cu care s-a "intersectat" de multe ori în Germania!) cu un grăitor

*Petre Geambașu
alături de formația sa*

și emoționant remember: pe ecran Petre Geambașu cânta "Granada" în... 1969 la festivalul internațional de

la Soci (unde a fost numit "Caruso din Balcani" și a cucerit Premiul pentru cea mai bună voce a festivalului), după care a preluat microfonul și a cântat aceeași celebră piesă, ca și "Mandolinata" și altele din vremea începuturilor, ridicând spectatorii în picioare!

Spectacolul "Petre Geambașu la aniversare" de la Sala Palatului a reușit să umple incinta în condițiile unei concurențe acerbe și, am spune, neloiale

Alături de Doina Spătaru

(căci organizatorii noștri preferă soluția comodă a aducerii unor vedete străine, câștigând bani mulți, în loc să sprijine talentele autohtone, pe seama cărora și-au făcut un nume și, să recunoaștem, bunăstare...): frontispiciul

impozantei săli era împânzită cu bannere uriașe anunțându-ne concertele cu Tom Jones, Joe Cocker, BZN, Julio Iglesias, Toto Cutugno, Oscar Benton, Demis Roussos, Mireille Mathieu, între care apăreau, stingheri, și câțiva artiști români. Spre satisfacția noastră (și, suntem convinși, și a lui, fiindcă a investit timp, energie, nervi și bani), Petre Geambașu a avut mai mulți spectatori decât unii dintre invitații de peste hotare! Evident, un merit l-au avut partenerii media ("Actualitatea Muzicală", "Ultima oră", "Literatorul", Europa FM, "Taifasuri", "Formula AS", ș.a.), sponsorii (Trust

Motors – importator oficial al mărcilor Peugeot și Citroën în România, Marshal Turism, restaurantul "Vatra neamului"), prietenii, în frunte cu scriitorul Carol Roman. Eleganța spectacolului, care ne-a amintit de vremurile bune de altădată (de când n-am văzut un

Tudor (concertul a fost filmat de TVR2 producător Dan Banu, să sperăm că va fi retransmis în curând și... în întregime).

Începuturile... vieții artistului au fost evocate, cu umor, de un mambo (dans cubanez apărut în anii '40, părintele cunoscutului cha-

Călin Geambașu, Adriana Vlad

program de sală...), a fost sporită de distincția prezentatoarei Iuliana

cha-cha), interpretat cu aplomb de excelenta orchestră dirijată de

Viorel Sârbu. Aproximativ de muzică a lui Petre Geambașu s-a făcut prin prezența în corul de copii Radio, la 10 ani, apoi prin prima chitară acustică, dăruită de sora sa la 15 ani; primul pian și l-a putut cumpăra abia la 25 de ani, ca student la Conservator, când era deja solicitat în concerte. A cântat sub bagheta marilor dirijori Sile Dinicu (Radio), Alexandru Imre (Electrecord), Valențiu Grigorescu (Teatrul "Ion Vasilescu"), după care și-a alcătuit în 1977 propria formație, Star 2000,

I. Tudor, A. Țurcașiu, P. Geambașu

cu care a colindat lumea (în fosta URSS a susținut turnee de mare succes timp de două decenii). Firesc, un loc special în concert i-a fost rezervat Doinei Spătaru, cu care Petre Geambașu formează cel mai longeviv cuplu artistic, ei cântând împreună de 35 de ani! Au fost colegi la Teatrul "Ion Vasilescu", Geambașu fiind cel care i-a oferit cel dintâi contract în Vest: Doina nu

Petre Geambașu Show Band

poate uita nici acum șocul pe care i l-au produs vitrinele magazinelor din Stuttgart... Sub bagheta acestuia, solista ne-a reamintit distincția obținută la "Cerbul de aur" 1970 (cu "Poarta sărutului" de Alexandru Mandy), după care a făcut o reverență în fața colegilor de breaslă Mihaela Runceanu, Gigliola Cinquetti, Domenico Modugno, Alain Barrière ("Ai plecat",

colectiv al lui Titus Munteanu, a interpretat cu lacrimi în ochi, la pieptul părintelui său, tulburătoarea piesă pe versurile lui Florin Busuic "Două destine pe același drum" ("Dos corazones, dos historias", lansată de Julio Iglesias împreună nu cu fiul său Enrique, ci cu Alejandro Fernandez): "Mi-ai spus povești pe vremuri, eram un băiețel/ Parcă te-aud cum murmuri încet un

versiunea românească a șlagărului "Tu t'en vas", cântată în duet cu Petre Geambașu).

Petre Geambașu s-a căsătorit în 1971 cu Cristina, care-i este și acum alături. Rodul iubirii lor, Călin, a moștenit întrutotul talentul componistic și interpretativ al tatălui său, fiind la rândul său absolvent al UNMB și laureat al festivalului de la Mamaia. Fostul component de bază al "Școlii vedetelor", faimosul

cîntecel/ Vrăjit de vocea-ți caldă în brațe adormeam/ Și-ți spun acuma, tată, ca tine mă visam...". Călin Geambașu, care are la rândul său propria orchestră (din cadrul căreia a fost prezentă acum doar talentata solistă Adriana Vlad), a dat viață câtorva "cover"-uri, predând și el ștafeta fiului său Davin Alexandru, 5 ani, care promite să fie un percuționist fără egal! Invitată în spectacol a fost Paula Seling, care a oferit un superb

micro-recital sub bagheta dirijorului Daniel Jinga, din care s-a detașat delicatul omagiu adus celui numit cândva "Caruso din Carpați" - ne referim, evident, la melodia "Caruso" a lui Lucio Dalla.

Sărbătoritul a acordat o serie de diplome de excelență unor colaboratori care i-au fost alături în cele cinci decenii de carieră. Cum unii dintre aceștia se aflau chiar pe scenă, totul s-a legat. De pildă, Marcela Scripcaru, absolventă a UNMB, secția canto clasic, vine din Basarabia și face parte de mai bine de un an din orchestra actuală a lui Petre Geambașu. Câștigătoarea unor premii importante la Festivalul internațional "Dan Spătaru" de la Medgidia (premiul revistei "Actualitatea Muzicală" în 2011, Trofeul în 2012) a cântat piese lansate de Brenda Lee (solistă preferată a familiei Geambașu), denumită în anii '60 "Miss Dinamită", și de Christina Aguilera. Finalul a fost unul apoteotic, cu formula actuală Petre Geambașu Show Band într-o dezlănțuire ritmică. Alături de valoroși instrumentiști, de Doina Spătaru și de Marcela Scripcaru, din formație fac parte binecunoscuta Anca

Paula Seling

D. Spătaru, P. Geambașu

Țurcașiu (actriță, două premii de interpretare la Mamaia, roluri de mare dificultate în musical-urile montate la Operetă) și Elena Niciu (de 3 ani în grup, a absolvit UNMB, secția Pedagogie-Pian). Cu "My Bonnie", "Tarantella" și alte titluri celebre, Petre Geambașu a cântat, a dansat ("...pentru noi!"), a provocat publicul, cu o tinerețe contaminantă. Avem nevoie de asemenea vedete profesioniste, așa încât, laolaltă cu un sincer "La mulți ani!", îi spunem că n-am uitat "amenințarea" sa că va reedita acest memorabil concert în câteva mari orașe ale țării! Excepționala voce a lui Petre Geambașu trebuie să răsună pe toate marile scene ale țării!

Foto: Gabi Bohoț,
Elitephotos.ro

Refrenele toamnei

Octavian URSULESCU

Creații celebre ale compozitorilor Gherase Dendrino, Ionel Fernic, Nelu Danielescu, Titel Popovici, ș.a., o sală arhiplină, cu un public avizat și civilizată, juriu competent (Stela Enache, Ionuț Fulea, Marian Stere),

S. Enache, M. Stere

recitaluri aplaudate, transmisiile TV ("Nașul TV", "Inedit TV"), parteneri media serioși ("Actualitatea muzicală", "Ultima oră", "Literatorul", Radio România Internațional) – așa s-a putut sintetiza cea de-a X-a ediție a festivalului internațional de interpretare a romanței "Te-aștept pe-același drum – În memoriam Valer Ponoran" de la Zlatna. Am mai scris anterior de remarcabilele inițiative ale primarului meloman Silviu Ponoran, care-și cinstește, începând cu actuala ediție, părintele, valoros artist liric și profesor de muzică, plecat dintre noi în intervalul scurs de la ediția a IX-a. Ei bine, și de această dată

dânsul a fost garantul unei organizări impecabile din toate punctele de vedere, asigurate de primărie, consiliul local, consiliul județean (președintele Ion Dumitrel a fost seară de seară în sală), centrul de

cultură "Augustin Bena" din Alba-Iulia, casa de cultură "Horea Popescu" din Zlatna. Când am scris "impecabile" ne-am referit atât la decoruri, trofee superbe, transport, cazare (aspecte care în alte părți sunt ignorate), cât mai ales la calitatea acompaniamentului muzical, absolut remarcabil. Din orchestra condusă de violonistul Ovidiu Barteș au făcut parte Kalman Urszui (acordeon), Marius Sabo (vioară), Zenu Zanc (contrabas) și Victor Geogian (pian). Formația a asigurat atât acompaniamentul concurenților, dintre care foarte puțini au venit cu partituri, cât și al vedetelor de renume din recital, Traian Jurchela și Ionuț Fulea, ambii adevărați maeștri ai romanței, lângă care a stat cu fruntea sus câștigătorul ediției precedente, Cristian Fodor din Orăștie. Celelalte recitaluri în afară de concurs au fost susținute de președinta juriului, îndrăgita solistă de muzică ușoară Stela Enache (cu melodii de Florin Bogardo, Dan Stoian și Jolt Kerestely, acesta din urmă cu două piese în primă audiție), de Marian Stere (cunoscutul textier, fost câștigător al trofeului "Aurelian Andreescu", a cântat și în duet cu Stela Enache) și de spumosul actor Jean Paler. Legat de acesta din urmă, nu putem uita adevăratul recital oferit de el și de ceilalți invitați la Băile Perșani, la invitația

S. Botez, S. Ponoran

unei gazde de mare ospitalitate, Paul Istrate. Ideea primarului Silviu Ponoran, și anume de a alterna romanța cu muzica ușoară și umorul, s-a dovedit benefică, manifestarea având ritm și atractivitate.

Cu generozitate, organizatorii au oferit două diplome de participare, Oanei Cristina Panea din Craiova și veteranului de... 72 de ani Pavel Gheorghe din Teiuș, ceilalți concurenți, toți cu bune prestații, intrând în palmares. Casa de cultură "Horea Popescu", de pildă, a acordat distincția sa tenorului Tiberiu Adrian Szasz, student în anul IV la Academia de muzică "Gh. Dima" și solist al Operei naționale române din Cluj-Napoca. Fiind vorba de romanță, s-a procedat bine că nu s-a fixat o limită superioară de vârstă. Astfel, premiul "Valer Ponoran" a revenit unui cunoscut activist cultural din Alba-Iulia, Vasile Repede, 66 de ani, care chiar a fost coleg și prieten cu artistul omagiat. Un Premiu special a revenit doljeanului Octavian Cosmin Dinuț, în timp ce mențiunile au ajuns la Nicolae Tuhuț din Abrud, solist experimentat, și la localnica Oana Maria Cristina Pășculeț, studentă în anul II la Academia de muzică "Gh. Dima" din Cluj-Napoca. Pentru cei care asociază romanța cu vârsta senectuții, a nostalgiilor și a amintirilor, îmbucurător este faptul că premiul III a fost acordat de juriu mezinei competiției. Sabina Maria Străchinaru n-are decât 15 ani și a onorat memoria fostului ei dascăl,

I. Jurchela

orchestre de prestigiu. În schimb, tânăra de 19 ani Lorena Pascu din Orăștie a reușit să-l depășească, cu siguranța dată de studiile de specialitate (tot mai mulți interpreți înțeleg importanța unei pregătiri

profesioniste), fiind studentă la Academia de muzică "Gh. Dima" din Cluj-Napoca, secția pedagogie muzicală. În cazul stabilirii destinatarului Trofeului, membrii juriului au fost unanimi: de departe cea mai valoroasă interpretă a fost Stela Botez, 24 de ani, de la Cahul, din ținutul Codrii Tighecului, din sudul Republicii Moldova. Chiar dacă a debutat la 11 ani, s-a aflat pentru prima oară la un concurs de romanțe! A fost însă ajutată de solida sa educație muzicală, fiind absolventă, rând pe rând, a Școlii de arte "Maria Cebotari", a Colegiului de pedagogie muzicală și a Academiei de muzică, teatru și arte plastice "Gavriil Musicescu" din Chișinău. Ea a dat viață cu sensibilitate și știință a nuanței celebrelor "Smaranda" și "Car frumos cu patru boi".

I. Fulea

neuitatul compozitor Titel Popovici, căruia i-a cântat dificila creație "Îmi pare rău". Tinerețea a alternat pe podium cu experiența, fiindcă premiul II a fost cucerit de giurgiuveanul Ion Chiripuci, 55 de ani, absolvent al facultății de muzică de la Universitatea "Spiru Haret" și aureolat de numeroase distincții și colaborări cu

local Ioan Tătar: "Pe-același drum de altă dată/ Te-am așteptat mereu să vii/ Romanța mea de mult plecată/ Revii acum din pribegii...". A fost o "pribegie" de 3 ani, cât a durat întreruperea festivalului, care să sperăm că de-acum ne va chema pe-același drum, la Zlatna, în fiecare toamnă...

Seri muzicale internaționale

Puțini mai sunt aceia care reușesc să organizeze seri cu muzică live, care să adune laolaltă de artiști de-o parte și de alta a Prutului, interpreți români și italieni așa cum este Dorin Irimia. Iubitor de muzică adevărată, de artiști valoroși, de spectacol...

Este greu de descris în cuvinte succesul și reușita celui mai recent eveniment pe care l-a organizat și unde i-a avut invitați pe Miki (ex K-PITAL), Alexandru Jidveianu, pe basarabeanul Radu Captari și pe italianul Enrico, fost participant la Sanremo.

Miki, Enrico

Începând cu mai bine de 40 de ani în urmă, atunci când erau

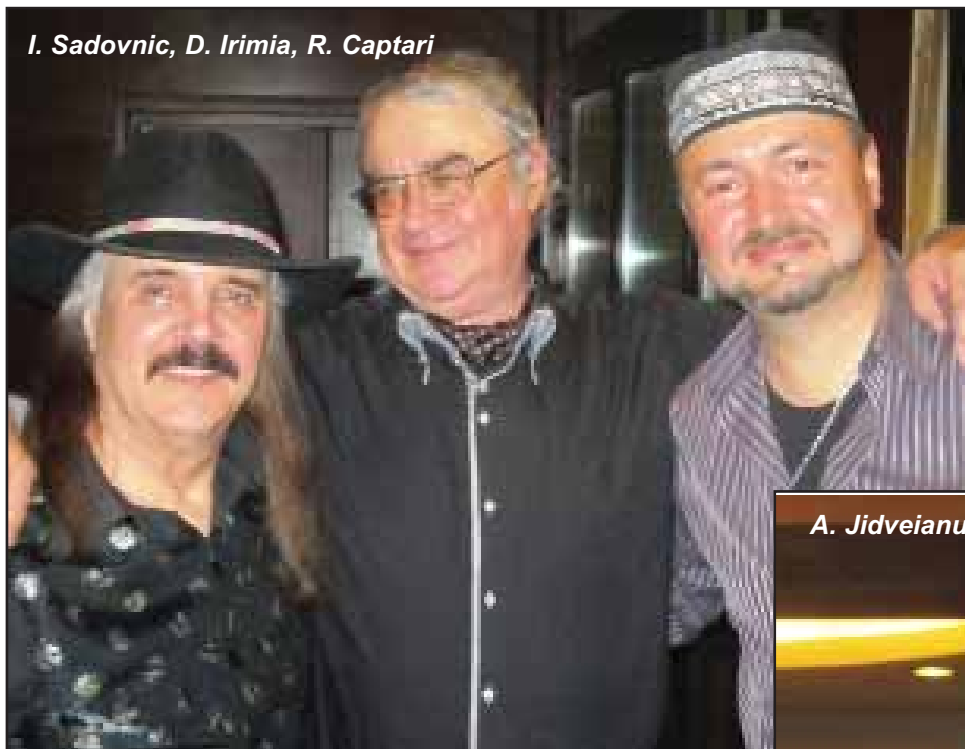
vrut să le ofer spectatorilor mei o oază, un punct de sprijin în această lume atât de nesigură și atât de dezechilibrată”.

Lui Iurie Sadovnic, Artist Emerit al Rep. Moldova din 1984, i s-a alăturat (vocal și la chitară) în acea seară magică și Viorel Burlacu, textier și compozitor, lector la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice „Gavriil Musicescu” din Chișinău.

Text și foto:

Oana GEORGESCU

I. Sadovnic, D. Irimia, R. Captari

“Cireșa de pe tort” a fost Iurie Sadovnic. Vedetă în Republica Moldova, cel căruia i se mai spune și “Orheianul” (copilăria și-a petrecut-o la Susleni, lângă Orhei) a fost solist al formațiilor “Contemporanul” și “Bucuria”. În 1983 a fondat formația “Legenda”. A cântat multă vreme cu Anastasia Lazariuc, “povestea” lor

solști ai formației “Sonor”. “A fost visul meu de a cânta poezia clasicilor și a poezilor contemporani” – ne-a mărturisit artistul născut în satul Jura, din stânga Nistrului. “Am

A. Jidveianu

După 13 ani...

Oana GEORGESCU

Unul dintre cele mai în vogă cluburi bucureștene a găzduit recent lansarea oficială a single-ului "Cât îmi lipsești" și un concert live susținut de îndrăgita trupă "Gaz pe Foc", care s-a reîntors oficial în peisajul muzical autohton. "Gaz pe Foc" înseamnă acum Paul Panait (voce, chitară) și Alin Lupșă (voce, claviaturi), iar formula de concert live îi include și pe Gabriel Bălașa (percuții) și Robert Ardeleanu (bass). Astfel, după o pauză care a durat 13 ani, formația care ne-a rămas în memorie prin hit-uri precum "Adio" sau "Spune-mi" a ales să se reîntoarcă în lumea muzicală, convinsă fiind și de fanii care abia îi așteptau și care au fost prezenți în număr mare la lansare. Evenimentul a marcat și o premieră absolută: videoclipul la piesa "Cât îmi lipsești" s-a filmat live, acesta fiind o producție marca SENSO TV.RO.

"Când ne-am hotărât să revenim cu trupa Gaz pe Foc, ne-am gândit că lumea era obișnuită cu piesa "Adio", ale cărei versuri le știu cu toții" – ne-a mărturisit Alin Lupșă. "Și că nu ar fi rău să creem acest single ca o continuare a piesei care și acum se mai cântă și pe care, de fapt, nu a uitat-o nimeni. Paul a scris versurile, ba chiar a făcut legătura prin versul "Mi-ai spus Adio atunci..." Credem că a ieșit ceva foarte frumos, așa că abia așteptăm să ascultați "Cât îmi lipsești". "Evenimentul a fost unul deosebit, am cântat și piese

P. Panait

care ne-au consacrat "Adio", "Lasă-mă să te iubesc", "Vreau să fiu cu tine", iar faptul că am filmat live și

videoclipul melodiei "Cât îmi lipsești" este ceva nemaivăzut și nemaîntâlnit până acum. Cred cu tărie că Gaz pe Foc poate aduce muzica adevărată în prim plan. Esențial este că stilul, look-ul, sound-ul s-au stilizat, că ne-am maturizat și că ne bazăm pe ajutorul fanilor care ne-au fost alături în toți acești ani și care au crescut odată cu noi!" - ne-a declarat Paul Panait. (Foto: Sebastian Oros)

Moartea unui festival

Silvia LEONTENAS

Festivalul (nu-i mai spunem "național", fiindcă nu mai era de mult așa ceva...) de la Mamaia (nici "de muzică ușoară românească" nu-i mai zicem, și aceasta dispăruse de vreo 15 ani...) a sucombat, previzibil, modul pompieristic în care era organizat neputând să-l mai salveze exact la 50 de ani de la prima ediție. Profităm de ocazie pentru a-i corecta pe amatorii din presă, care vorbeau de "ediția a 50-a": nici vorbă de așa ceva, fiindcă manifestarea a fost întreruptă între 1976 și 1983, datorită atacurilor violente din "Flacăra" lui Adrian Păunescu, acesta susținând superioritatea "muzicii tinere" promovate în cenaclul său. Festivalul de la Mamaia a avut prima ediție în 1963, fiind înființat

speciale acordate în epocă, organizatorii aveau abilitatea de a avea alături departamentele de turism, sport, ș.a.m.d., pentru că atunci într-adevăr festivalul de la Mamaia era un "brand" al litoralului. (Dez)organizatorii de astăzi au încercat să obțină sume nejustificat de mari de la ANT (Autoritatea Națională de Turism), deși

de votul consilierilor locali, nu al juriului!!), care probabil n-a mai fost dispus, nici el, să se implice financiar la nivelul aberant cerut de "organizatorii-producători" (600.000 de euro! Pentru ce?), festivalul a fost promovat foarte târziu și cu argumente dubioase, din moment ce ministrul delegat pentru IMM-uri, mediu de afaceri și

Horia Moculescu

festivalul, de pe la sfârșitul anilor '90 nu mai are nici o greutate, nici un ecou major, ajungând chiar în anii din urmă să fie retransmis de

turism, Maria Grapini, avea, la mijlocul lui iulie (deci cu o lună înainte de perioada tradițională de desfășurare!), serioase rețineri: "Acest organizator (cine? - N. R.) a venit la noi și a solicitat să fie susținut pentru că în cadrul evenimentului poate face promovare atât brand-ului de țară, cât și destinațiilor turistice. Proiectul însă trebuie să corespundă unor rigori de atragere a fondurilor europene. Firma de evaluare pe care am moștenit-o cu contract până în 2014 de la doamna Udrea ia fiecare proiect și îi stabilește un punctaj, după studiul de impact, după niște criterii. Aceasta este procedura. Suma mare, de 2,5 milioane de lei, la documentele pe care le avem acum, nu se justifică, nu se poate acoperi prin evaluarea impactului pe care îl are festivalul Mamaia. Proiectul a fost adus abia în 23 mai 2013. De atunci au mai fost discuții, s-au mai trimis date, dar

Jolt Kerestely

de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, sub auspiciile Consiliului culturii. Așa cum se poate vedea din premiile

un post local, Neptun TV! Devenit un apanaj al Consiliului județean (CJ) Constanța (se ajunsese chiar la aberația ca Trofeul să fie decis

ALEXANDRU JULA

incomplete". Iar Răzvan Filipescu, secretar de stat și președinte al ANT, adaugă: "Noi am primit o solicitare în vederea promovării, în cadrul acestui eveniment, a României și a produselor turistice pe care noi le avem. La ora actuală nu s-a aprobat nimic, este doar o procedură în derulare". Altfel spus, organizatorii, care au dormit pe ei,

cum se spune, până cu 3 luni înainte de eveniment, au încercat să-și ascundă incompetența servind gogorița cu "brandul de țară și destinațiile turistice"! Dar, revăzând edițiile anterioare, nici urmă de așa ceva, nimic "turistic" la o manifestare care nici măcar nu se

Margareta Pâslaru, Marius Țeicu, Camelia Dăscălescu

mai desfășura la Mamaia, la malul mării, ci la grădina de vară din Constanța! Sursele noastre ne-au informat că, mai rău, anul acesta se intenționa găzduirea festivalului pe o scenă montată pe plajă! Atât de preocupate au fost de "brandul de țară" Primăria și CJ încât n-au fost în stare, de vreo două decenii, să renoveze și să modernizeze Teatrul de vară din Mamaia! Ca și cum primăria din Sanremo ar muta festivalul din Teatrul "Ariston" într-o localitate învecinată... Și dacă tot am amintit de Sanremo, e momentul să taxăm declarațiile halucinante de anul trecut ale organizatorilor de la Mamaia, semn al

Marcel Dragomir

seriozității lor: vă reamintim, la ediția 2012 ei au anunțat ritos că va avea loc un schimb între laureații celor două concursuri! Am scris încă de atunci că este o aberație, dar am așteptat și iată că la Sanremo n-a fost picior de artist român, și nici la eventuala ediție 2013 de la Mamaia nu s-a mai pomenit o vorbuliță de vreun italian pe cale să se producă pe scena litoralului... Așa încât cum să tratezi serios cu astfel de oameni?

Nu cunoaștem ca un concurs important din lume să aibă același președinte de juriu de un deceniu și mai ales venind din altă zonă a muzicii. Este cazul lui Mădălin Voicu, care etichetează, cum citează ziarul "Ring", drept "o rușine, o tristețe și o eroare" dispariția festivalului, omițând însă să precizeze că "îngroparea" acestuia s-a produs lent, an de an, tocmai datorită colegilor săi de organizare, dar și a modului cum au fost acordate premiile. Cine e vinovat că "fondurile n-au fost obținute mult mai devreme"? La cele mai puternice și mai respectate festivaluri de gen din România, "George Grigoriu" de la Brăila și "Dan Spătaru" de la Medgidia, programul, datele de desfășurare, finanțările se cunosc cu un an înainte! Ele sunt, în plus, internaționale, servind cu adevărat "brandul de țară". Tânărul director al festivalului de la Medgidia, Daniel Gheorghe, "umblă cu jalba-n proțap", cum se spune, bate insistent la toate ușile imediat cum se încheie o ediție și așa se explică faptul că, de pildă, între

organizatori se numără la loc de cinste, așa cum este normal, Ministerul culturii, nu o dată chiar ministrul în funcție, Puiu Hașotti, venind să înmâneze Trofeul. Într-un singur punct Mădălin Voicu are dreptate: “Dacă bugetul e prea mare, ar trebui să se organizeze măcar un spectacol jubiliar la care să fie invitați marii artiști care s-au lansat la Mamaia”. Și câți s-ar fi cuvenit omagiați, dacă ne gândim nu numai la vârstă, cât la realizările muzicale: compozitorii Camelia

Temistocle Popa

Dăscălescu și Temistocle Popa, 92 de ani, Paul Urmuzescu – 85, Jolt Kerestely – 79, interpreții Alexandru Jula – 79, Marina Voica – 77, Margareta Pâslaru, Jean Păunescu, Luminița Dobrescu, Dorin Anastasiu, Pompilia Stoian, Cornel Constantiniu, Petre Geambașu, Doina Spătaru și atâția alți, trebuia însă pasiune, pricepere, pregătire din timp, doar se știa că vine o ediție specială (jubiliară va fi abia a 50-a). Dar la mijlocul lunii august, când banii erau deja alocați, nici un artist de vază, nici un compozitor, textier sau instrumentist cu participări notabile în istoria de 50 de ani a Mamaiei nu fusese contactat!! Brambureală totală, cum s-ar spune, pentru că se punea, firesc, întrebarea: ce se va cânta, în ce acompaniament, cine reorchestrează piesele? Iar

de succes lansate aici! Dar nu era cam târziu, dle Voicu, după ce în toți acești ani festivalul de la Mamaia a fost închis vedetelor genului, marginalizate, ostracizate, date afară din propria lor casă, pe care o edificaseră în 1963? Ajunși cu cuțitul la os, organizatorii plănuiau să se salveze poleindu-și în grabă blazonul cu star-urile pe care le-au ignorat, pentru că era evident că aberantele competiții rock introduse forțat, nelalocul lor la Mamaia, nu le puteau oferi o salvare onorabilă... Cunoscutul compozitor Horia Moculescu, adevărată legendă a festivalului, este la rândul lui de părere că tradiția nu trebuie întreruptă: “Sigur că, în aceste vremuri, festivalul nu se mai bucură de aceeași popularitate ca atunci când nume importante din muzică au debutat acolo.

Cornel Constantiniu

artiștii aveau și ei programul făcut, iar de concursuri de creație și interpretare nici nu mai putea fi vorba, acestea cer pregătiri minuțioase. Și ce simplu și elegant se putea rezolva totul, cu proiecții pe ecran ale momentelor originale și înmânarea unor trofee omagiale tuturor acestor eroi ai festivalului, dintre care unii puteau oferi și gustate micro-recitaluri, cu melodii

Piesa cu care am câștigat anul trecut nu știu dacă s-a difuzat de 10 ori la radio. Dacă festivalul nu va mai avea loc, este dezastruos”. Așa este, dar dacă popularitatea s-a pierdut în timp trebuie să arătăm cu degetul către cei responsabili, care n-au nici legătură cu fenomenul, nici respect pentru muzica ușoară: directorul festivalului, Cristian Zgabercea (despre care constanțenii își amintesc ca despre un gpropar al culturii locale și care acum a fost adus ca... salvator la TVR!!) și

așa-zisul “producător artistic” Niki Constantinescu, care sigur nu-i deosebește pe Vasilescu de Vasilache, pe Mălineanu de Elly Roman. Iată de declară acesta într-o “limbă de lemn” de zile mari: “Așteptăm un răspuns ferm din partea ministerului. Nu este bine pentru muzica și cultura din România ca acest festival să

dispară. Se pare că o să rămânem fără cultură. Nici "Cerbul de aur" nu mai are loc, iar celelalte festivaluri sunt prea mici. Avem nevoie de sprijinul guvernului. Cultura are o importanță foarte mare în țara aceasta". Ar fi de dorit să se pronunțe legat de cultură oameni care chiar o pot face...

Dar, ce să vezi? Pe 2 august același ziar "Ring" titrează cu litere de-o șchioapă: "Bugetul festivalului Mamaia a fost APROBAT. Câștigătorii edițiilor trecute, în competiție!". Iar Mădălin Voicu, de parcă nu ne aflăm chiar în luna respectivă, cu doar 3 săptămâni la dispoziție, declara ritos: "Era păcat să nu se aprobe bugetul pentru această ediție jubiliară. Vor fi două etape și finala, în sensul că 3 zile sunt alocate festivalului. Atât la Creație cât și la Interpretare vor intra în CONCURS artiști și piese care au ieșit pe primele 3 locuri de-a lungul anilor. Practic, va fi o COMPETIȚIE între câștigătorii festivalului Mamaia atât la Creație, cât și la Interpretare. Sperăm să-l aducem pentru un recital pe Gianni Morandi. Festivalul-concurs va avea loc în perioada 29-31 august. Noi îi vom invita pe TOȚI cei care de-a lungul anilor au fost câștigători pe scena de la Mamaia". Majusculele ne aparțin, pentru a vă ajuta să reliefați absurdul acestei declarații: adică ar fi urmat să CONCUREZE melodii și interpreți cu clasare pe podium acum 40-50 de ani cu numele din anii trecuți!! Presupunând că ar fi acceptat cineva această "idee creață", cum s-ar fi cântat piesele de la Creație, în orchestrația originală sau reorchestrate mai modern? Și CINE le cânta? Iar tinerii de 20 de ani laureați în secolul 21 cum s-ar fi înfruntat cu "tinerii" de 60 de ani premiați

Paul Urmuzescu

la vremea respectivă? Domnule Voicu, pentru a recurge la un exemplu mai apropiat de genul muzical pe care-l sluiți, cum puteți compara câștigătorul unui concurs de măiestrie artistică (instrumentală, vocală, dirijat) din urmă cu câteva decenii, care între timp a devenit probabil un star mondial, cu unul foarte tânăr? Îți stă mîntea-n loc și mai multe nu de ce a putut imagina trio-ul Zgabercea – Voicu – Constantinescu... Ei, dar când mai erau doar 10 zile până la data anunțată oficial, ce să vezi? Se produce exact ceea ce eram siguri, văzând

că vedetele nu știau nimic: "Dramă în lumea muzicală: Mamaia a MURIT la 50 de ani!". Culmea este că organizatorii au continuat cu minciunile, ajungând chipurile la concluzia că banii sunt... insuficienți, deși ANT și CJ Constanța aprobaseră bugetul: insuficienți

Marina Voica

pentru CE și pentru CINE, din moment ce numele de vază, al căror "gaj" ar fi putut afecta bugetul, nu fuseseră nici măcar contactate?! Incompetența managerială și muzicală a încercat a fi mascată de același N. Constantinescu: "Suntem prea săraci pentru

lucruri ieftine și nu vrem să facem lucruri de proastă calitate. Avem mulți artiști mari în România care au debutat la Mamaia și care ar fi meritat să fie din nou pe scena care le-a adus consacrarea. Se pare că sunt lăsați deoparte și nu sunt bani pentru ei" (cât tupeu tocmai din partea unuia dintre cei care i-au lăsat deoparte de ani buni!! N.A.). Trecem peste faptul că auto-intitulatul "producătorul artistic" îi trece eronat între cei care au debutat la Mamaia pe Angela Similea, Corina Chiriac, Marcel Pavel sau Ștefan Bănică, dar lacrimile acestea de crocodil ne revoltă: chiar nu se putea face, cu cei 600.000 de euro, măcar o seară de gală, cu mare fast? Așa, Mamaia rămâne cu carele alegorice, veșmintele istorice sau exotice ale primarului-interpret (nu cântă el imnul stațiunii alături de Loredana?),

cluburile și discotecile și penibilele "premiile muzicale": otrăvit lent de vreo 15 ani, de când a încăput pe mâna unor "producători" particulari, festivalul de la Mamaia și-a dat obștescul sfârșit, însoțit de sincerele regrete ale celor care iubesc muzica ușoară, dar și de suspinele false ale "organizatorilor" care i-au picurat arsenic în pahar, suspine datorate pierderii unor câștiguri substanțiale...

Flash

Dan CHIRIAC

ADRIAN SÎNĂ. După ce a cunoscut succesul internațional alături de Akcent, Adrian este pregătit să cucerească topurile cu un nou single, cu influențe orientale, o colaborare cu Sandra N. Cei doi au colaborat și la hitul „Angel”. Adrian: „În următoarea perioadă voi lansa un album solo, un show cu trupă live, pregătesc videoclipuri noi, am deja câteva opțiuni pentru următoarele single-uri”.

ANTHONY – cântărețul român de origine nigeriană care a regizat și o serie de videoclipuri a lansat piesa „Masquerade”, Anthony declară: „Având în vedere evoluția pieței muzicale din ultima vreme, cu folosirea predominantă a limbii române, cred că urmează o perioadă de tranziție în care stilurile vor evolua. Până acum am împrumutat *vibe-uri* din afară, dar cred că vom ajunge să fim în poziția în care *dăruim* lumii elemente specifice românești”.

Băieții de la **FLY PROJECT** - Tudor și Dan - au fost blocați pe acoperișul celui mai mare hotel (Rin Grand) din București pentru filmările videoclipului piesei „Toca Toca”, realizat de regizorul Alex Ceaușu împreună cu echipa de producție Ador Media. În această toamnă, Fly Project are în proiect un turneu în America Centrală.

MARIUS NEDELICU ne spune o tristă poveste de iubire în cel mai recent videoclip al său, „Love You Too”. De câțiva ani, Marius îmbină cu succes cele două pasiuni ale lui: muzica și sportul. „La World Class lucrez din anul 2000 și am trecut prin absolut toate departamentele. În ultimii ani am funcționat în calitate de Country Manager pentru România și Croația, iar azi sunt consultant în materie de management pentru Suedia, unde și locuiesc din noiembrie anul trecut.”

Băieții de la **DEEPCENTRAL** revin cu o nouă piesă în limba română, „Sus până la cer”, stil pop-dance, continuare a hit-ului „O stea”, lansat în 2012, DEEPCENTRAL a lansat în Grecia piesa „Raindrops” împreună cu Eleftheria Eleftheriou, single ce beneficiază și de un videoclip filmat în Kefalonia, chiar pe plajele unde a fost filmat musical-ul „Mamma Mia”. În scurt timp „Raindrops” a ajuns pe prima poziție a topurilor de specialitate.

LALA BAND - în cel de-al patrulea turneu național, „LaLa Love Forever! Criss și Vlad, Alina și Dorian, Sore, Rapha, Alexia, Dima, Ana, Levent, Gabi și noul membru Alex. Cei care vor fi prezenți la concerte vor putea asculta și

alte piese ale îndrăgitei formații, atât de pe albumele anterioare, cât și de pe cel mai recent material discografic - LaLa Love Forever, primul album care conține doar piese 100 % originale.

VUNK lansează un videoclip pentru piesa „Pierderea lor”, ca parte din Campania Respectului, o campanie împotriva violenței domestice. Cântecele, care poate fi găsit pe albumul „Nu scapă nimeni”, lansat în 2012, vorbește despre iubirea și respectul pe care trebuie să le primească orice femeie. Videoclipul, regizat de Alex Popescu și realizat cu participarea unor tineri actori, ilustrează multiplele fețe ale violenței, nu neapărat fizice.

După o vară de succes, în care „Amândoi” a fost number one, **MATTEO** revine cu un nou single: „Panama”. Cu o linie melodică ușor de fredonat, noua piesă conține un joc de cuvinte provocator. Noul single a fost compus în colaborare cu John Puzzle și în concertele pe care Matteo le-a susținut se bucură de pe acum de multă atenție din partea publicului.

Dacă în primăvara acestui an ne-a „blestemat” cu dragoste și a creat ceva controverse legate de titlul piesei „Dă-te-n dragostea mea”, **CONNECT-R** este mai romantic, iar asta se reflectă și în cel mai recent single al său: „Noi ne potrivim”. Toamna aceasta Connect-R are o agendă destul de aglomerată: „Un nou videoclip și multe concerte prin toată țara”.

Formația **byron** începe „30 de secunde de turneu”. Pentru a onora cum se cuvine moștenirea bilingvă a celui mai recent album de studio, 30 Seconds of Fame / 30 de secunde de faimă, byron s-a hotărât să demareze un turneu în limba română. Pe lângă albumul amintit, grupul a lansat în 2011 și albumul Perfect, care conține prelucrări după piese românești, interpretate în original de artiști precum Timpuri Noi, Ada Milea, Phoenix, Nicu Alifantis, Alexandru Andrieș, Mircea Florian sau Nae Caranfil.

Dj SAVA și **RALUKA** alături de **Connect-R** au lansat videoclipul piesei „Aroma”, regizat de Alex Ceaușu.

Adrian Sina

Fly Project

Dj Sava și Raluka

„Aroma” este primul single lansat în limba română de Dj Sava și Raluka. După colaborări de succes cu Misha, Cristina sau Andreea D, Dj Sava a revenit la formula inițială alături de Raluka.

Mondo pop

Mihai ANTON

BELINDA CARLISLE, diva muzicii pop, își continuă neostenită activitatea muzicală. Astfel, artista a anunțat lansarea unui pachet special ce conține un DVD și un CD realizate cu ocazia susținerii unui concert inedit în prestigiosul studio londonez Metropolis. Doar 100 de persoane au avut șansa de a se afla în public în cadrul acestui eveniment. Set-ul intitulat „Live from Metropolis Studios” va fi disponibil nu numai în formatul standard, ci și într-o ediție de lux.

BRUNO MARS. Star-ul american a anunțat un videoclip pentru single-ul „Gorilla”, direct pe pagina lui de Facebook, unde a adunat peste 41 de milioane de fani. Este a patra piesă extrasă pe single, de pe discul „Unorthodox Jukebox” apărut după albumul de debut „Doo-wops & Hooligans” certificat cu Platină pentru vânzările înregistrate. El vine în completarea hit-urilor : „Locked Out Of Heaven”, „When I Was Your Man” și

„Treasure”. În februarie 2014, artistul își va bucura fanii cu un show în cadrul „Super Bowl”, susținut pe stadionul din East Rutherford.

„Vulpea” celor de la **YLVIS** cucerește clasamentele muzicale de pretutindeni. Se pare că norvegienii Bard și Vegard Ylvisaker au în plan să cucerească și restul lumii, căci „The Fox” ocupă prima poziție în topul iTunes din multe țări. Succesul piesei i-a luat prin surprindere pe cei doi frați, ei realizând videoclipul doar pentru

promovarea noului sezon din show-ul lor televizat: „I kveld med YLVIS” („În această seară cu YLVIS”) de pe postul TVNorge. Bard a declarat că „am fost șocați de reacția publicului. Melodia trebuia să distreze câțiva norvegieni pentru 3 minute și atât.”

MILEY CYRUS. Single-ul său „Wrecking ball” a reușit să se poziționeze pe primul loc în clasamentul VEVO cu peste 100 de milioane de vizualizări într-o singură

săptămână și a fost prezent pe locul 1 în clasamentul iTunes. Este a doua oară când Miley reușește această performanță după ce „We can't stop” a avut 19,3 de milioane de vizualizări în 24 ore. Miley Cyrus își va lansa albumul „Bangerz” cu 13 single-uri, printre care și colaborări cu Britney Spears, și Nelly. Ascensiunea către locul 1 pe iTunes în peste 23 de țări și ocuparea locului 2 în clasamentul Billboard Hot 100 au propulsat-o pe Cyrus în topul celor mai bine cotați artiști din întreaga lume.

LAURA PAUSINI a lansat un single în colaborare cu superstarul australian Kylie Minogue. „Limpido” a fost scris de Laura împreună cu Virginio Simonelli, iar Kylie a acceptat imediat să realizeze acest duet, atât pentru versiunea italo-angleză, cât și pentru cea spaniolă. Single-ul este inclus pe albumul „20 - The Greatest Hits” – care va fi lansat în noiembrie și care va include atât piesele care au consacrat-o, cât și cântece noi.

METALLICA - „Through the Never”, o colecție de piese de pe coloana sonoră a filmului cu același nume. Dublul CD va fi lansat la

propria casă de discuri a formației, Blackened Recordings, și conține piese interpretate în cadrul concertelor susținute anul trecut, filmate special pentru pelicula care îi are ca protagoniști chiar pe muzicienii, un film 3D cu cele mai reprezentative piese **Metallica**, filmate simultan cu 24 de camere, care se îmbină cu povestea îndrăzneată a unui film de acțiune.

ERIC CLAPTON a lansat albumul „Unplugged” în 1992. Discul lansat la acea dată a reușit să înregistreze vânzări de peste 19 milioane de copii și să câștige șase premii Grammy. Reprise Records celebrează lansarea de acum 11 ani prin editarea unei colecții de 2 CD-uri/DVD, cu șase piese noi, iar DVD-ul include o nouă versiune a concertului din 1992.

CHRIS NORMAN lansează un nou album: „There And Back”, un album cu 13 piese originale mult așteptate. Chris Norman a vândut peste 20 de milioane de albume în 45 de ani de carieră muzicală de succes. Legendarul artist se pregătește acum pentru premiera primului său album lansat la cinci ani distanță de „Time Traveller”.

LINKIN' PARK. Atât fanii Linkin' Park, cât și cei ai lui Steve Aoki au așteptat cu nerăbdare lansarea single-ului „A Light That Never Comes”. Aceștia pot asculta noul single dacă vor câștiga jocul 3D de pe Facebook - „LP Recharge” - iar premiera prin intermediul jocului demonstrează dorința formației de a experimenta și de a depăși clasicele granițe de lansare. Viitorul album Linkin' Park, intitulat „Recharged”, va conține noi variante ale pieselor de pe „Living Things” - album care a debutat pe locul 1 în

topurile de specialitate din peste 20 de țări.

Premiul internațional la Praga

Nici nu s-au stins bine ecurile succesului obținut de artiștii Operei Comice pentru Copii în această toamnă la festivaluri internaționale din Turcia și Bulgaria, când aceștia au fost invitați în Cehia la cea de-a XII-a ediție a International Folklore Festival. Alături de România, au fost prezenți peste 1300 de artiști din Franța, Polonia, Ucraina, Grecia, Turcia, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Croația, Rusia, Cehia, Slovacia, Bulgaria, Ungaria, Slovenia, Macedonia, Armenia, Suedia, Lituania, Rep. Moldova, Rusia, Indonezia, Muntenegru, Bulgaria.

La gala Festivalului Internațional de Folclor de la Praga artiștii români au impresionat publicul spectator, organizatorii, dar și juriul care i-a răsplătit cu înalta distincție Certificat of Excellence și calificativul Excellent "for The Comic Opera for Children Romania"! Aceste distincții au fost acordate pentru cele două superbe momente artistice (etno) intitulate "Bătuta Moldovenească" și "Cu gândul la plaiurile natale". La noul succes al spectacolului de muzică și dansuri românești, alături de baletul Operei Comice pentru Copii București au contribuit soliștii Roberta Enișor, Oana

Șerban, Lucia Racoveanu, Bogdan Șerban și Jennyfer Dumitrașcu. Acesta este cel de-al 21-lea premiu internațional obținut de artiștii prestigioasei Instituții de Cultură, care, așa cum și-a obișnuit publicul a dăruit micilor și marilor spectatori în această perioadă producții ce îmbină opera, baletul, dansul modern și musicalul - „Scufița Roșie” (regia Stela Popescu), „Frumoasa din Pădurea Adormită” și nu în ultimul rând premiera lunii decembrie și a actualei stagiuni, „Soacra cu trei nurori”, un musical semnat special pentru Opera Comică pentru Copii de compozitorul Roman Vlad.

Oana GEORGESCU

Concerte

Julio Iglesias

Două reprezentații catalogate ca fiind cele mai bune concerte ale sale din România, la Sala Palatului, organizator - **International Best Project**: sold-out, 8 mii de români veniți din toate colțurile țării. Romanticul **Julio Iglesias**, care a intrat în Cartea Recordurilor

pentru cel mai bine popular artist latino al tuturor timpurilor (300 milioane de exemplare de discuri), a început cu "**Amor, Amor, Amor**", urmat de melodii în acompaniamentul orchestrei și susținut de trei voci feminine: "**Nathalie**", "**Manuela**", "**La carretera**", "**Abrazame**", cover-uri din repertoriul lui George Michael și Elvis Presley, precum "**Careless Whisper**", "**Always on my mind**", iar în semn de omagiu pentru regretatul Luciano Pavarotti - piesa "**Caruso**", a depănat amintiri de la primele sale concerte susținute în țara noastră, presărate cu scene de dans susținute de dansatorii Herman și Soledad, care au ilustrat tango-urile "**A media luz**", "**La cumparsita**" și "**Crazy**".

Phoenix

La sala Silver Church de la Casa Studenților a avut loc una din rarele apariții concertistice în Capitală ale formației Phoenix. Concertul a fost precedat de o foarte interesantă conferință de presă, în care Nicu Covaci și-a expus planurile de viitor și proiectele începute: un concert (chiar un festival) cu muzică celtică, finalizarea operei rock "Ante-Miorița", continuarea cărții autobiografice cu volumul 2, un spectacol cu sonorități tradiționale alături de Grigore Leșe. Din păcate, cam toate proiectele suferă de lipsa... fondurilor. A urmat concertul, cu formația standard - Nicolae Covaci - chitară, voce; Cristi Gram -

Nicu Covaci

chitară, backing vocals; Bogdan Bradu - voce; Dzidek Marcinkiewicz - clape, bas, voce; Volker Vaessen – bas – alături de invitați: Moni Bordeianu, Mircea Florian, Bogdan Munteniță, violoniștii Cristina Kiseleff și Teodor Tomulescu. Un concert de excelentă calitate, din păcate prea puțin mediatizat.

BZN

Olandezii Jan și Anny de la BZN au susținut la Sala Palatului din București un concert organizat de

Project Events, împănate cu hituri, romantism și veselie. Cele două staruri ale anilor '70-'80 au fost însoțite pe scenă de cinci instrumentiști și de trei backing vocals, interpretând hituri precum *Blue Eyes Blue Eyes*, *Mon Amour*, *El Condor Pasa*, *Mariana*, *Delilah*, *Che Sera*, *Mexican Night*. Timp de aproape trei ore, cu o pauză de 20 de minute, simpaticii olandezi au cântat live și au dat dovadă de o energie surprinzătoare, iar fanii (tineri sau în vârstă) au cântat cot la cot cu artiștii, iar la bis, au oferit încă o dată piesa *Dance Dance*.

Tudor Gheorghe

“Pelerini din țara nimănu” prezintă creații ale poezilor Grigore Vieru și Mircea Micu în interpretarea maestrului Tudor Gheorghe și a orchestrei conduse de Marius Hristescu. Ca de obicei, un succes care a reunit la Sala Palatului peste 4000 de spectatori care au

empatizat cu emoțiile transmise de artist în cele peste două ore de spectacol. Pe lângă interpretarea muzical-actoricească, Tudor Gheorghe a presărat concertul cu câteva povestiri din călătoriile sale, dar și din viața cotidiană. La finalul concertului, Tudor Gheorghe a

rugat spectatorii să-i sugereze un cântec și i s-a indicat la unison melodia “Cad pe ape/ Soarele jos a picat”, iar refrenul a fost interpretat de către Tudor Gheorghe alături de public.

Celelalte Cuvinte

Primul concert acustic de la București, din cariera de peste 30 de ani a formației Celelalte Cuvinte. intitulat „Trup și Suflet”, s-a desfășurat la Cinema Patria: circa 1000 de spectatori, casa închisă. Piese ca „Scrisori iubite”, „Stem”, „Stele”, „Comoara”, „Dacă vrei”, „Iarbă prin păr” au fost „răstălmăcite” de cei patru muzicieni - Călin Pop la chitară acustică, Marcel Breazu la bas, Tiberiu Pop la pian, Leontin Iovan – baterie, împreună cu inginerul de sunet Ovidiu Roșu, în varianta acustică. Formația a fost chemată la bis de

doă ori, după un concert ce a durat peste două ore. Tabloul a fost întregit de scenografia creată special pentru conceptul concertului acustic, mai aproape de inimile spectatorilor, într-un turneu în peste 20 de orașe din România.

Gabi MATEI

10 ani cu Nico

Lucreția BOBE

Putem marca momentul exact al începutului ascensiunii extraordinare a interpretei: colaborarea cu formația BUG Mafia la piesa "Cine e cu noi", de la care s-au scurs circa 10 ani. Dar asta nu înseamnă că ea a apărut din neant, peste noapte, căci iată ce declară cu sinceritate: "Întotdeauna mi-am dorit să cânt, am știut că menirea mea e aceea de a dăru. Sunt împlinită când ofer iubire și emoții pentru publicul meu fidel, prin piesele pe care le cânt". Ploieșteancă, pe numele real Nicoleta Matei, a absolvit în 1990 Școala populară de artă la clasa prof. Corneliu Irimia (devenit mai târziu director al Filarmonicii din Ploiești), din 1996 fiind nelipsită de la competițiile importante ale genului, colecționând premii și trofee. Este de altfel anul când este angajată la Teatrul "Toma Caragiu" din Ploiești, secția de revistă ("Majestic"), aducând culorilor instituției, patru ani la rând, din 1996 până în 1999, titlul

de "Cea mai bună solistă vocală" la Festivalul național al Teatrelor de estradă de la Constanța. Din păcate, festivalul s-a desființat, odată cu "îngroparea" Teatrului Fantasio din Constanța, gazda manifestării. În 1998 este revelată publicului telespectator de emisiunea "Sarabanda", cu audiențe-record, în care interpretează alături de Horia Brenciu piese din repertoriul românesc și internațional. Chiar dacă se consideră ca punct de pornire al fructuoasei sale cariere acel cântec alături de BUG Mafia, care nici măcar nu era în întregime al ei (cântă, normal, doar refrenul), noi am opina că de fapt acesta este festivalul de la Mamaia din 1999, unde obține premiul II cu superbul "Și dacă viața mea", de

Viorel Gavrilă, deci titlul nostru ar trebui să fie... "14 ani cu Nico"! Probabil însă s-a luat în considerare primul album, "Gând pentru ei", editat în 2003 - un material hip-hop și R&B realizat în colaborare cu Laurențiu Matei (soțul artistei va începe să joace un rol tot mai

important în cariera ei), Don Baxter, Puya și Cabron. Albumul se bucură de un uriaș succes pe piața muzicală autohtonă, fiind, cu tirajul său de peste 30.000 de unități, cel mai bine vândut din cariera lui Nico, de aceleași aprecieri bucurându-se singurul extras din cuprinsul acestuia, "Nu pot să mai suport" - cântec ce rămâne și azi de referință. Nico prinde gustul colaborării cu artiști hip-hop, între aceștia numărându-se Puya și trupa Codu' Penal. Dar, mai presus de toate anul 2003 marchează începutul colaborării cu regretatul compozitor Cornel Fugaru și îi aduce prima consacrare internațională: premiul II la Festivalul internațional "Cerbul de aur" de la Brașov, cu piesele "Rămâi cu bine" și "Heaven Knows". În 2004 crește renumele său peste hotare, adăugându-și în panoplie Marele Premiu și alte patru distincții la "Discovery Fest" la Varna (Bulgaria), Marele Premiu și Trofeul "Vocea Asiei" la Alma-Ata, în Kazahstan (unde a adaptat, cu text în limba română, o piesă locală pe care azi copiii o cântă la competițiile din țară anunțând-o drept... creație românească!). La Mamaia pare a i se fi rezervat doar poziția secundă, pentru că în același an ocupă acest loc, la secțiunea Creație, cu piesa lui

Andrei Tudor "Spune da, spune nu". Același Andrei Tudor îi oferă în 2005 balada "All the time", cântată în duet cu Mihai Trăistariu și clasată pe locul 3 la selecția națională Eurovision. Paradoxal, piesele care i-au adus atâtea succese în această perioadă nu sunt incluse pe cel de-al doilea album al său: "Așa cum vrei" include compoziții semnate Laurențiu Duță, Alin Radu, Laurențiu Matei, Silviu Păduraru, Bogdan Tașcău, pieselor R&B, specialitatea casei, adăugându-li-se de această dată și câteva de factură pop. Piesa titulară, lansată ca single, se bucură de difuzare intensă la toate posturile de radio.

visul i se îndeplinește în sfârșit în anul următor, când reprezintă România la Belgrad, Serbia, în duet cu Vlad Miriță, cu piesa lui Andrei Tudor "Pe o margine de lume" (compozitorul primește și premiul pentru cea mai bună orchestratie). La scurtă vreme, o nouă confirmare: premiul pentru "Cel mai bun cântec pop al anului" la gala premiilor Radio România, în 2009. În primăvara aceluși an este lansat un nou single purtând marca Nico, cu semnături 100% ploieștene: "Love mail" de Laurențiu Matei, pe versurile solistei Moni-K (Loredana Mândrescu). Piesa ocupă locuri fruntașe în toate topurile

album al anului (pentru "Love mail"), Cea mai bună piesă pop a anului ("Poate undeva"), "Cea mai bună interpretă a anului, triumfând cu brio la ultima categorie. 2011 este anul când Laurențiu Matei, alături de textiera Loredana Mândrescu, alias Moni-K (o voce foarte bună, din păcate insuficient promovată), "recidivează" cu "Mai dă-mi o șansă", votată "Piesa anului 2012" la Top Românesc (realizator Titus Andrei), la Radio România Actualități. La Gala premiilor Radio România 2012 triumfă de altfel cu acest titlu la secțiunea "Cea mai bună piesă pop a anului", la care își adaugă din nou victoria la categoria

"Cea mai bună interpretă a anului".

Căutătoare neobosită de noi sound-uri și forme de exprimare muzicală, Nico figurează alături de Direcția 5 pe albumul "Beautiful Jazz Duets" al acestei formații, cu melodia "Îmi amintesc". Apoi, în primăvara lui 2012 lansează un nou proiect muzical, inedit pentru ea, colaborând cu Vanotek și Kristina (Cristina Haios, ex-Impact) la piesa "Sweetie". După un recital excepțional pe scena festivalului internațional "Dan Spătaru" de la Medgidia, în acompaniamentul formației

conduse de soțul ei, Nico

ne-a propus în noiembrie 2012 cântecul "100 de zile" de Laurențiu Matei, pe versuri de Cristina Haios: după ce a ocupat locul 1 în clasamentul acelei luni la amintitul "Top românesc" de la Radio România Actualități, piesa a reușit, cu toate că fusese lansată atât de târziu, să se claseze pe locul 5 în ierarhia anuală a populării emisiunii. În lunile iunie-iulie din acest an, Nico a fost angrenată în "Caravana" artistică națională de uriaș impact a lanțului de farmacii Catena, alături de Stela Popescu, Alexandru Arșinel, Adrian Enache, Free Dee Jays, manifestare unică, asupra căreia ne-am oprit.

Parcă blestemată să nu urce mai sus de locul 2 în competițiile interne, Nico este iarăși pe poziția secundă la Eurovision România, de această dată în 2006, cu melodia "Jokero", alături de Akcent. Anul 2007 îi aduce un nou album, în piesele de tip R&B, dance și pop acordând din nou credit autorilor din noua generație: Laurențiu Matei, Costi Ioniță, Puya, Bogdan Dima, Călin Moraru, Alin Radu, Bogdan Popoiag, Eduard Alexandru. Piesa titulară, "Cast away", o impune în peisajul pieselor de tip club. Ambițioasă, artista nu se lasă, dorind să ajungă pe scena marii finale Eurovision: după o clasare bună cu "Dulce-amăruie", în 2007,

radiofonice, așa că se decide ca ea să dea titlul noului album al solistei, lansat în primăvara anului 2010 și incluzând compoziții de Laurențiu Matei, Laurențiu Duță, Cabron. Al doilea single extras de pe acest album, cu aceiași autori, este "Poate undeva", rămas până azi unul din titlurile de mare succes în toate recitalurile lui Nico. În mai 2010 reînnoadă șirul performanțelor internaționale, câștigând Trofeul la "The International Competition of Istanbul Songs", unde cântă perfect în limba turcă piesa "Ah Istanbul". Urmare a unui sezon de excepție, primește trei nominalizări la Premiile Radio România pe 2011: Cel mai bun

Muzicieni români din diaspora (III)

Doru IONESCU

În fiecare sâmbătă seara, de la ora 20.30, emisiunea „Lumea și noi” (prin edițiile zise „O poveste... cu cântec!”) pune în undă la TVR Internațional portrete ale muzicienilor români din diaspora. Dacă nu reușiți să le urmăriți la difuzare, acestea rămân postate pe site-ul tvrplus.ro.

Gabriel Litvin (Toronto, Canada) este nimeni altul decât celebrul chitarist (și compozitor) de la F.F.N., atunci și acum. Atunci a debutat cu prima formulă Romanticii, pentru a ajunge pe val cu Mondial, exact în perioada de vârf. A părăsit corabia imediat după al doilea festival organizat de Club A în 1971, pentru a se alătura lui Cristi Madolciu și celorlalți superinstrumentiști... fără nume (de fapt fără imagini în arhiva TVR, deși cu 3 discuri mari la activ, bașca singles). Am reușit să găsec totuși

vreun minut de imagini în arhiva clubului, am mai simulat câteva clipuri... Și cu ajutorul solistului l-am vizitat pe Gabi acasă. Din păcate nu și pe Silviu Olaru – principalul pion al lansării unui nou disc, « In Blue Jeans », în 2008, acolo. Silviu l-a și ajutat pe Gabi după ce a traversat oceanul în 1986. Și-a refăcut studiile de inginer, acum este împreună cu soția (pentru că cei doi băieți și-au luat zborul)... și cântă în studioul personal. În concertul din 2008 l-am revăzut și pe Marcel Năvală, venit din State să-i ajute.

Ovidiu Marian (Göteborg, Suedia) își zice Madius acum. Până să rămână cu sextetul lui Gigi Stoian, în 1968, la Viena (iar de acolo s-o întindă la Helsinki), basistul vocal apucase să studieze cu câțiva muzicieni mari, de la orchestra Cristal a lui Edmond Deda până la cvintetul Mamaia din perioada super-chitaristului Alecu Rădulescu. În Scandinavia a cântat și cu români (Cristian Mac Colan ori Ion Baci jr.), dar și cu străini – să zic doar de Dr Feelgood, Juliette Greco, The Platters, Bebo Valdez, Los Paraguayos, Les Angeliques... A dat-o și pe balcanisme, și pe braziliene – astea i s-au potrivit mână; cu bosanovele sale a însuflețit statuia poetesei suedeze Karin Boye, a primit și câteva premii culturale. Melodiile le-a cântat și în limba română, folosind sonetele lui Eminescu. Le-a înregistrat și la Radio România, acompaniat de Laurențiu Cazan, a fost și la TVR, la « Atenție, se cântă! », ba și în turneu. L-am găsit acasă, printre mii de discuri, pus pe glume, dar și lucrând la o nouă piesă.

Cristina Puia (Roma, Italia) a fost chitaristă la Stelele Nordului și Quint Rock în Satu Mare, iar revoluția a prins-o cântând cu mai cunoscuții Kappa din Cluj. Însă celebritatea i-a adus-o grupul rock feminin Secret, cu care a scos două discuri, între care unul aici și unul în Italia, unde fetele au cântat ani de zile mai mult decât în România. La dizolvarea trupei din 1999, după un scurt popas la AB4, a continuat cariera în peninsulă, cu rezultate peste acelea din România. A înființat grupul propriu Stasi, a organizat concerte românești în peninsulă, a creat un ONG care a strâns fonduri pentru spitalele oncologice. În ultimul timp și-a descoperit vocația pedagogică: școala Madville, fondată de Cristina și de soțul ei Ruggero, oferă cursuri pentru învățarea tuturor instrumentelor dintr-o trupă pop-rock sau laboratoare prin școli și licee (concertul unei clase a III-a este edificator, dacă veți urmări emisiunea). În același cerc s-au învățat și Tony Esposito ori frații Kostabi, însă la fața locului am constatat că tot Cristina a dus greul... dar a reușit ca, dintre toate fostele sale colege, să fie singura rămasă în muzică (în condițiile în care are și doi băieți, amândoi rockeri, dacă mai era cazul să subliniez).

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA
COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Șef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:

Al. I. BĂDULESCU, George BALINT, Mihai Alexandru
CANCIOVICI, Grigore CONSTANTINESCU,
Andreea DRAGU, Oana GEORGESCU,
Ioan GOLCEA, Sanda HÍRLAV MAISTOROVICI,
Doru IONESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA,
Vasilica STOICIU-FRUNZĂ, Mircea ȘTEFĂNESCU,
Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. Tel./Fax: +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x